

Gine Cumhuriyeti

SİMANDOU 2040 RAPORU

**Raporlama
Dönemi** : 2026 Ocak

**Raporu
Hazırlayan** : **Konakri Ticaret Müşavirliği
Enes AKEL**

İçindekiler

1. Yönetici Özeti.....	1
2. Giriş	2
3. Makroekonomik Görünüm ve Dış Ticaret	3
3.1. Ekonomik Büyüme ve Temel Göstergeler	3
3.2. Dış Ticaretin Genel Yapısı	3
3.3. İhracatın Yapısı	5
3.4. İthalatın Yapısı	5
3.5. Simandou Projesinin Dış Ticaret Üzerindeki Etkisi.....	5
4. Doğal Kaynaklar ve Madencilik Sektörü	6
4.1. Boksit.....	6
4.2. Altın.....	7
4.3. Elmas	8
4.4. Demir Cevheri	8
5. Simandou Projesi ve Simandou 2040 Programı	9
5.1. Simandou Projesi.....	9
5.2. Simandou 2040 Programı	10
5.2.1. Tarım, Gıda Sanayii ve Ticaret	11
5.2.2. Eğitim ve Kültür	11
5.2.3. Altyapı, Ulaşım ve Yeni Teknolojiler	12
5.2.4. Ekonomi, Finans ve Sigorta	12
5.2.5. Sağlık ve Refah.....	12
6. Simandou Projesi’nin Altyapı Bileşenleri: Demiryolu, Liman, Havaalanı ve Enerji	12
7. Proje Kapsamında İmzalanan Anlaşmalar ve Projenin Paydaşları.....	14
7.1. Winning Consortium Simandou (WCS).....	15
7.2. SimFer SA	15
7.3. Bağlı Şirketler.....	16
8. Projenin Aşamaları ve Gerçekleşmeler	16
8.1. Altyapı	17

8.2. Finansman.....	18
8.3. Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmeleri.....	18
8.4. Toplam Yatırım	18
8.4.1. Demiryolu ve liman	18
8.4.2. Madencilik Operasyonları	19
8.4.3. Karayolu yatırımları	19
8.4.4. Tesis yatırımları.....	19
9. Simandou Projesinin Küresel Demir Cevheri Piyasasına Etkileri	20
9.1. Piyasa Arz Dengesi ve Fiyatlar Üzerindeki Etkisi	20
9.1.1. "Yeşil Çelik" Dönüşümünde Kalitenin Rolü ve Fiyat Farkı (Premium)	20
9.2. Lojistik ve Tedarik Zincirindeki Değişimler	21
10. Projeye İlişkin Potansiyel Riskler ve Endişeler.....	21
10.1. Şeffaflık Eksikliği ve Sosyal Fayda Şüpheleri	21
10.2. İstihdam Krizi ve Toplumsal İstikrar Riski	22
10.3. Yatırım Ortamı, Hukuki Çerçeve ve Öngörülebilirlik	22
10.4. Risk Değerlendirmesi ve Olası Sonuçlar.....	22
11. Simandou 2040 Programı'nda Türkiye ve Türk Şirketleri İçin Katılım ve İşbirliği Fırsatları.....	23
11.1. Türkiye Bu Programda Nasıl Yer Alabilir?.....	23
11.1.1. Madencilik.....	24
11.1.2. Yerel Aktörler ile İşbirliği Potansiyeli	24
11.1.3. Altyapı	25
11.1.4. Enerji Arz Güvenliği	25
11.1.5. Dijital Altyapı ve Akıllı Şehir Teknolojileri	25
11.1.6. Tarım ve Gıda Sanayii.....	26
11.1.7. Eğitim, Kültür ve Tanıtım Projeleri.....	26
11.1.8. Sağlık ve Sosyal Refah Alanı	27
11.1.9. İş Birliği Geliştirilebilecek Kurum ve Kuruluşlar	27
11.2. Türk Şirketleri ve Türkiye Açısından Olası Kazanımlar.....	27
11.2.1. Afrika kıtasında prestijli bir konumlanma.....	27

11.2.2. Yeni ihracat ve yatırım kanallarının açılması.....	28
11.2.3. Türkiye-Gine ikili ilişkilerinin derinleşmesi	28
11.2.4. İstihdam ve uzmanlık aktarımı	28
12. Sonuç ve Öneriler	28

SİMANDOU 2040

1. Yönetici Özeti

Simandou 2040 Programı, Gine Cumhuriyeti'nin yüksek tenörlü Simandou demir cevheri sahasının işletilmesini; buna paralel olarak ülkenin altyapı, tarım, eğitim, sağlık, finans ve teknoloji alanlarında kapsamlı bir dönüşüm geçirmesini hedefleyen bütüncül bir kalkınma çerçevesidir. Program, hem maden üretimi ve altyapı yatırımlarının ölçeği hem de ülke ekonomisine sağlayacağı uzun vadeli etkiler açısından Gine'nin modern tarihinde en stratejik girişim olarak konumlanmaktadır.

Simandou'nun devreye girmesiyle yıllık 120 milyon ton civarında yüksek tenörlü demir cevheri üretimine ulaşılması; buna bağlı olarak devletin vergiler, rüsumlar ve maden gelirleri üzerinden yıllık 1,4 milyar ABD Doları civarında ek gelir elde etmesi öngörülmektedir. Altyapının tamamlanmasıyla tarım havzalarının piyasalara erişiminin artması, demiryolu ve liman yatırımlarının çok sektörlü büyümeyi desteklemesi ve yeşil çelik pazarına erişim sayesinde ülke ekonomisinin orta vadede ivme kazanması beklenmektedir. Uluslararası kuruluşlar, Simandou'nun 2030'lu yıllarda Gine'nin büyümesine %26–55 oranında ilave katkı sağlayabileceğini değerlendirmektedir.

Bununla birlikte, projenin ölçeği önemli riskleri de beraberinde getirmektedir. Sözleşme yönetimi, yatırım güvenliği, çevresel-sosyal etki, yerinden edilme süreçleri, finansman sürdürülebilirliği ve emtia fiyatlarındaki dalgalanmalar dikkatle yönetilmesi gereken temel başlıklardır. Simandou'nun %75 oranında Çin sermayesiyle yürütülmesi, Gine'nin fiyat belirleme gücünü sınırlamakta; buna karşılık Gine tarafının Avrupa ve Orta Doğu pazarlarına doğrudan ihracat arayışı yeni jeoekonomik dinamikler yaratmaktadır. Altyapı ve işletme tarafında çok paydaşlı yapı, koordinasyon ve yönetim risklerini artırmaktadır.

Simandou 2040 Programı, Türkiye açısından hem ekonomik hem diplomatik hem de uzun vadeli stratejik fırsatlar sunmaktadır. Program; altyapı inşaatı, demiryolu ve liman ekipmanları, enerji tesisleri, tarım ve gıda sanayi, sağlık ve eğitim altyapısı, finansal teknolojiler, mesleki eğitim ve kamu yönetimi kapasite geliştirme gibi geniş bir yelpazede iş ve yatırım potansiyeli barındırmaktadır. Türk şirketlerinin mühendislik-teknik kapasitesi, rekabetçi maliyet yapısı ve Afrika genelindeki tecrübeleri düşünüldüğünde, Gine ile sürdürülebilir ve kurumsallaşmış bir işbirliği modeli geliştirilmesi mümkündür.

Bu rapor, Simandou Projesi ve Simandou 2040 Programı'nın mevcut yapısını, ekonomik ve sektörel etkilerini, risk alanlarını ve Türkiye ile Türk özel sektörü için somut işbirliği fırsatlarını kapsamlı biçimde incelemekte; uygulanabilir politika ve iş geliştirme önerileri sunmaktadır.

2. Giriş

Gine Cumhuriyeti, yaklaşık 15 milyonluk nüfusuyla Batı Afrika’da stratejik bir konuma sahip olup önemli doğal kaynakları, geniş tarım potansiyeli ve gelişmekte olan altyapısı ile bölgesel ölçekte yükselen bir aktördür. Ülke, 245.857 km² yüzölçümü, Atlantik Okyanusu’na açılan 320 km’lik kıyı şeridi ve Senegal, Mali, Fildişi Sahili, Liberya ve Sierra Leone ile olan kara bağlantıları sayesinde hem Batı Afrika pazarına hem de Atlantik ticaret yollarına erişim sağlamaktadır. Başkent Konakri, ekonomik faaliyetlerin merkezi olup ulaşım, finans ve liman altyapısı açısından ülkenin temel ticaret kapısı niteliğindedir.

Gine, zengin yer altı kaynaklarına ve verimli topraklara sahip olmasına rağmen, uzun yıllara yayılan siyasi kırılganlıklar, düşük kurumsal kapasite ve sınırlı altyapı nedeniyle ekonomik potansiyelini tam olarak hayata geçirememiştir. 5 Eylül 2021 tarihli askeri müdahale ve devam eden geçiş süreci sonrasında, ülke yönetimi demokratik kurumların yeniden tesisi ve ekonomik dönüşüm hedefleri doğrultusunda kapsamlı adımlar atmış; 21 Eylül 2025 tarihinde gerçekleştirilen anayasa referandumu ile anayasal çerçeve büyük ölçüde netlik kazanmıştır. Bu sürecin devamında, 28 Aralık 2025 tarihinde düzenlenen başkanlık seçimleri sonucunda General Mamadi Doumbouya Cumhurbaşkanı olarak seçilmiş; böylece siyasi geçiş sürecinin tamamlanmasına yönelik önemli bir aşama kaydedilmiştir.

Ekonomik göstergeler, Gine’nin madencilik sektöründeki güçlü performans ve altyapı yatırımları sayesinde son yıllarda istikrarlı bir büyüme yakaladığını göstermektedir. Boksit ve altın ihracatındaki artışın yanı sıra, Simandou Projesi’ne bağlı sermaye malı ithalatı dış ticaret hacmini önemli ölçüde yükseltmiştir. Çin, Hindistan ve BAE dış ticaretin ana aktörleri olmaya devam ederken, 2025 verileri Çin’in Gine ekonomisindeki payının daha da artmakta olduğunu göstermektedir. Uluslararası kuruluşlara göre 2024’te %5,4 seviyesinde gerçekleşen büyümenin, Simandou bağlantılı yatırımların hız kazanmasıyla 2025’te %7,5’e, projenin ihracat aşamasına geçeceği 2026–2027 döneminde ise çift haneli seviyelere yükselmesi beklenmektedir.

Bu dinamik görünümün merkezinde, dünyanın en büyük yüksek tenörlü demir cevheri yataklarından biri olan Simandou bulunmaktadır. Çinli, İngiliz-Avusturalyalı ve bölgesel aktörleri bir araya getiren çok uluslu konsorsiyum yapısı; demiryolu, liman, enerji ve sanayi altyapısını kapsayan yatırım ölçeği; ve Gine’nin yeşil çelik pazarına doğrudan entegrasyon hedefi, projeyi küresel ölçekte stratejik bir konuma taşımaktadır. 11 Kasım 2025 tarihinde düzenlenen ve birçok ülke liderinin katılımıyla gerçekleştirilen tören, Simandou’nun fiili olarak işletmeye alınmasında önemli bir eşik olmuştur.

Bu rapor, Gine’nin ekonomik dönüşüm sürecinin merkezinde yer alan Simandou Projesi ile bu projeyi ülke geneline yaymayı amaçlayan Simandou 2040 Programını kapsamlı biçimde analiz etmektedir. Rapor; projenin ekonomik, finansal, sosyal ve çevresel etkilerini, paydaş yapılarını, risk alanlarını ve bölgesel jeoekonomik sonuçlarını incelemekte; ayrıca Türk şirketleri için ortaya çıkan fırsatları değerlendirmekte ve somut politika önerileri sunmaktadır.

3. Makroekonomik Görünüm ve Dış Ticaret

Gine ekonomisi son yıllarda, özellikle madencilik sektöründeki genişleme, kamu yatırımlarındaki artış ve altyapı projelerinin yoğunlaşması sayesinde istikrarlı bir büyüme eğilimi göstermektedir. Ülkenin büyüme dinamikleri büyük ölçüde boksit, altın ve yakında başlaması beklenen demir cevheri ihracatına dayansa da tarım ve inşaat sektörleri de destekleyici bir rol oynamaktadır. Bununla birlikte, sınırlı sanayi kapasitesi, yüksek taşımacılık maliyetleri, kurumsal zafiyetler ve dış finansman bağımlılığı ekonominin kırılgan alanları olarak öne çıkmaktadır.

3.1. Ekonomik Büyüme ve Temel Göstergeler

2023–2025 döneminde Gine, küresel ekonomik dalgalanmalara rağmen bölgesel ortalamanın üzerinde büyüme performansı sergilemiştir. Uluslararası kuruluşların değerlendirmelerine göre¹ 2024 yılında ekonomik büyüme %5,4 seviyesinde gerçekleşmiş, 2025 yılında ise madencilik dışı sektörlerdeki toparlanma ve kamu yatırımları sayesinde büyümenin %7,5 düzeyine yükselmiştir. Simandou Projesi’nin ihracat aşamasına geçeceği 2026–2027 döneminde büyümenin çift haneli seviyelere ulaşması ve ülke ekonomisinde yapısal bir genişleme yaratması öngörülmektedir². IMF projeksiyonlarına göre, Simandou projesinin tam kapasiteye ulaşması durumunda Gine’nin reel GSYİH’si 2030 yılına kadar %26 oranında bir büyüme kaydedecektir³.

Enflasyon tarafında ise 2025 yılının ilk aylarında %3 seviyesine kadar gerileyen tüketici fiyatları, tarımsal arzın güçlenmesi ve döviz gelirlerinin artışıyla birlikte istikrar kazanma eğilimi göstermektedir. Öte yandan, değer zincirlerinin sınırlı gelişmiş olması, ulaşım maliyetlerinin yüksekliği ve kurumsal kapasite eksiklikleri orta vadede enflasyonist baskı yaratabilecek unsurlar olarak önemini korumaktadır.

Kişi başına reel gelir 2024–2025 döneminde kaydedilen artış sayesinde 1.740 ABD Doları seviyelerine yükselmiştir ve yoksulluk oranının %28,4’ten %23,5’e gerilemesi beklenmektedir. Ancak gelir dağılımı eşitsizliği, kırsal bölgelerde düşük verimlilik ve iş gücünün büyük bölümünün kayıt dışı olması bu iyileşmenin ülkede homojen bir biçimde hissedilememesine yol açmaktadır.

3.2. Dış Ticaretin Genel Yapısı

Gine’nin dış ticareti büyük ölçüde maden ihracatına dayanmaktadır. Boksit, altın ve elmas ihracatı toplam ihracatın çok büyük kısmını oluştururken, ithalat tarafında sermaye malları, makine-teçhizat, akaryakıt ve temel tüketim ürünleri öne çıkmaktadır. Ülkenin ekonomik yapısı itibarıyla dış ticaret dengesi maden fiyatlarındaki oynaklıklara yüksek düzeyde duyarlıdır.

2024 yılı itibarıyla Gine’nin dış ticaret hacmi 30 milyar ABD Dolarına yaklaşmış, başlıca ticaret ortakları arasında Çin, Hindistan ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) yer almıştır. Çin hem ihracat hem de ithalatta açık ara lider konumdadır. 2025’in ilk yarısında Çin’in Gine ile ticareti,

¹ <https://www.imf.org/external/datamapper/profile/GIN>

² <https://www.worldbank.org/en/country/guinea/overview>

³ <https://www.imf.org/-/media/files/publications/cr/2024/english/1guinea2024002.pdf>

2024 yılının tamamına yaklaşan seviyelere ulaşmış; bu artışta Simandou Projesi için yapılan makine-teçhizat ithalatları ve boksit ihracatındaki genişleme etkili olmuştur.

Tablo-1: GİNENİN İHRACATINDA BAŞLICA ÜLKELER						
Sıra	İthalatçı Ülke	2021	2022	2023	2024	2025 (ilk 6 ay)
1.	BAE	2.580.784 \$	2.614.046 \$	9.047.662 \$	11.251.465 \$	Bilgi yok
2.	Çin	2.792.446 \$	4.529.563 \$	6.438.216 \$	7.650.114 \$	7.029.945 \$
3.	Hindistan	3.446.687 \$	2.773.402 \$	1.436.525 \$	729.731 \$	249.067 \$
4.	Malezya	16.525 \$	13.220 \$	33.753 \$	280.181 \$	64.655 \$
5.	İrlanda	115.401 \$	106.088 \$	99.029 \$	157.368 \$	115.418 \$
6.	Almanya	111.931 \$	172.721 \$	65.836 \$	141.174 \$	78.480 \$
7.	İspanya	191.908 \$	245.181 \$	184.163 \$	113.713 \$	54.026 \$
8.	Hollanda	41.907 \$	37.597 \$	107.978 \$	105.234 \$	255.527 \$
9.	İtalya		5.247 \$	2.531 \$	104.834 \$	79.650 \$
10.	Endonezya	4.851 \$	29.221 \$	70.435 \$	62.062 \$	97.211 \$
11.	Kanada	62.756 \$	53.628 \$	59.792 \$	47.168 \$	24.592 \$
12.	Türkiye	12.503 \$	21.221 \$	43.427 \$	43.591 \$	16.484 \$
TOPLAM İHRACAT		10.229.924 \$	11.458.502 \$	18.067.927 \$	20.764.151 \$	

Kaynak: trademap.org, ttd.wto.org, fcsc.gov.ae ve TÜİK

Tablo-2: GİNE'NİN İTHALATINDA BAŞLICA ÜLKELER						
Sıra	İhracatçı Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2025 (ilk 6 ay)
1.	Çin	2.158.472 \$	2.283.329 \$	2.675.206 \$	3.933.094 \$	3.082.621 \$
2.	Hindistan	596.006 \$	594.809 \$	636.888 \$	826.314 \$	482.724 \$
3.	Belçika	241.030 \$	382.122 \$	481.480 \$	360.229 \$	142.552 \$
4.	Fransa	151.620 \$	120.305 \$	191.460 \$	238.544 \$	136.546 \$
5.	Brezilya	83.550 \$	110.543 \$	151.915 \$	203.326 \$	94.177 \$
6.	Türkiye	83.550 \$	110.543 \$	162.940 \$	201.562 \$	110.400 \$
7.	Senegal	135.073 \$	182.810 \$	154.186 \$	188.510 \$	99.485 \$
8.	Almanya	176.833 \$	177.143 \$	204.080 \$	186.995 \$	88.907 \$
9.	Fildişi	73.271 \$	94.541 \$	99.241 \$	180.583 \$	95.451 \$
10.	ABD	223.749 \$	166.290 \$	183.331 \$	138.336 \$	83.779 \$
Toplam		5.489.909 \$	6.433.472 \$	6.990.659 \$	7.691.997 \$	Veri yok

Kaynak: trademap.org, ttd.wto.org ve TÜİK

Dış ticaretin ülke dağılımı, Gine ekonomisinin pazar çeşitliliği açısından sınırlı olduğunu ve özellikle madencilik sektörünün Çin'e yüksek oranda bağımlı durumda bulunduğunu

göstermektedir. Bu durum, orta vadede hem fiyat pazarlığı gücünü zayıflatmakta hem de gelir dalgalanmalarına karşı ülkeyi kırılgan hale getirmektedir.

TÜİK verilerine göre ülkemizin Gine ile dış ticaret hacmi artış eğilimi göstermektedir. 2024 yılında 245 milyon ABD Doları olarak gerçekleşen karşılıklı ticaret 2025 yılında 279 milyon ABD Doları (240,5 milyon ABD Doları ihracat, 38,5 milyon ABD Doları ithalat) seviyesine yükselmiştir.

3.3. İhracatın Yapısı

Gine'nin ihracatı büyük ölçüde üç ana ürüne dayanmaktadır:

Boksit: Ülkenin en büyük ihracat kalemi olup, küresel talep açısından önemli bir rol oynamaktadır.

Altın: Kayıtlı ve kayıt dışı üretim birlikte düşünüldüğünde, devlet gelirlerine katkısı yüksek ancak dalgalanmaya açık bir kalemdir.

Elmas: Daha sınırlı paya sahip olmakla birlikte gelir çeşitliliği açısından önemlidir.

Simandou'nun üretime geçmesiyle birlikte demir cevherinin, Gine'nin ihracat sepetinde dönüştürücü etki yaratarak ülkenin küresel madencilik zincirindeki yerini güçlendirmesi beklenmektedir. Simandou'dan çıkarılacak 65+ tenörlü yüksek kaliteli cevher, özellikle yeşil çelik üretiminde tercih edilen bir ürün olduğundan, Avrupa ve Orta Doğu pazarları açısından stratejik bir fırsat oluşturmaktadır.

3.4. İthalatın Yapısı

İthalat tarafında, özellikle 2024–2025 döneminde sermaye mallarındaki artış dikkat çekicidir. Simandou Projesi'nin etkisiyle, makine-teçhizat, ağır iş taşıtları, inşaat materyalleri, demiryolu ekipmanı, enerji ve altyapı yatırımlarına yönelik malzemeler ithalatın güçlü artış gösterdiği kategoriler arasında yer almıştır.

Gıda ve tüketim ürünleri ithalatı yüksek seviyede seyretmeye devam etmekte; bu durum Gine'de tarımsal üretimin verimlilik sorunlarını ve lojistik engellerini ortaya koymaktadır.

3.5. Simandou Projesinin Dış Ticaret Üzerindeki Etkisi

Simandou Projesi'nin sermaye malı ithalatı üzerindeki etkisi 2024–2025 döneminde belirgin şekilde hissedilmiş; proje kapsamında yapılan büyük ölçekli makine-teçhizat girişleri ithalat hacmini kayda değer ölçüde artırmıştır. Aynı etki liman hareketliliğinde de yaşanmış ve 2024 yılına kıyasla Konakri Limanı trafiği %35 artış göstermiştir⁴.

İhracat tarafında ise 2026 yılından itibaren demir cevheri ihracatının başlamasıyla birlikte Gine'nin dış ticaret yapısı önemli ölçüde değişecektir. Simandou kaynaklı demir cevheri ihracatının, orta vadede ülkenin toplam ihracat gelirlerinde en az %40–50 düzeyinde bir paya ulaşacağı değerlendirilmektedir. Bu değişim; dış borçlanma kapasitesinden kamu maliyesi

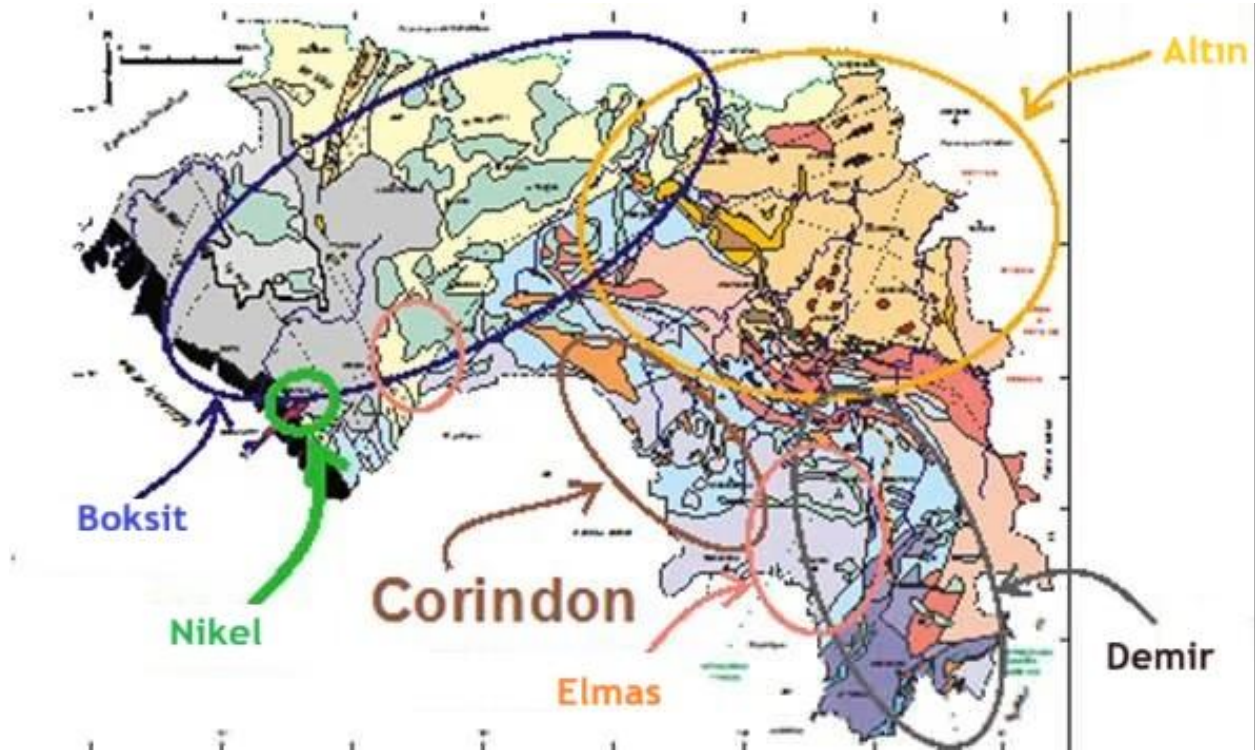
⁴ <https://www.africaguinee.com/decongestion-du-port-de-conakry-la-communaute-portuaire-affine-sa-strategie/>

disiplinine, döviz rezervlerinden finansal piyasaların gelişimine kadar birçok alan üzerinde doğrudan etki yaratacaktır.

4. Doğal Kaynaklar ve Madencilik Sektörü

Gine, sahip olduğu zengin doğal kaynaklar sayesinde Batı Afrika'nın en önemli madencilik merkezlerinden biri konumundadır. Ülkenin maden rezervleri, ekonomik büyümenin temel dinamiğini oluşturmakta; boksit, altın, elmas ve demir cevheri üretimi dış ticaret gelirlerinin büyük bölümünü sağlamaktadır. Bununla birlikte, değer zincirlerinin büyük ölçüde ham madde ihracatına dayanması, maden gelirlerinin yüksek fiyat oynaklıklarına duyarlı olmasına yol açmaktadır. Madencilik sektörü aynı zamanda ülkenin altyapı yatırımlarının yönünü belirleyen başlıca unsurlardan biridir.

Bu bölümde Gine'nin başlıca maden kaynakları, sektörel görünüm ve politika açısından öne çıkan konular ele alınmaktadır.

Kaynak: <https://mines.gov.gn/>

4.1. Boksit

Gine, dünyadaki en büyük boksit rezervine sahip ülkedir⁵ ve küresel piyasalarda Avustralya ile birlikte en büyük üreticiler arasında yer almaktadır⁶. Ülkenin boksit üretimi son on yılda hızlı bir artış göstermiştir; Ülkenin boksit ihracatı da 2025 yılında da güçlü büyümesini sürdürmüştür.

⁵ <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/guinea-mining-and-minerals>

⁶ <https://pubs.usgs.gov/periodicals/mcs2025/mcs2025-bauxite-alumina.pdf>

Resmi verilere göre, sadece 2025'in üçüncü çeyreğinde 39,41 milyon ton boksit ihraç edilmiş ve yıllık toplamın yaklaşık 180 milyon tona ulaşarak bir önceki yılın rekorunu %20 aşması beklenmektedir⁷.

Boksit üretimindeki büyüme, altyapı gereksinimlerini artırmış; bu durum özellikle liman, karayolu ve enerji projelerinde uluslararası işbirliklerini zorunlu kılmıştır. Bununla birlikte, boksit değer zinciri büyük ölçüde ham madde ihracatına dayalıdır; rafineri, alümina üretimi ve metal işleme kapasitelerinin sınırlı olması, sektörün yaratabileceği katma değeri azaltmaktadır. Gine'nin tüm boksit ihracatı herhangi bir işleme tabi tutulmadan yapılmaktadır.

Çin ve Rusya ülkenin boksit ihracatında başlıca pazarlar hâline gelmiştir. Çin, sektördeki ağırlığını giderek artırmaktadır. 2025 üçüncü çeyrek verilerine göre, Çinli şirketler Gine'nin toplam boksit ihracatının %54,6'sını kontrol etmekte ve ülke, Çin'in boksit ithalatının yaklaşık üçte birini tek başına karşılamaktadır. Bu durum, Pekin'in küresel alüminyum piyasaları üzerindeki stratejik etkisini pekiştirirken, Simandou demir cevheri projesiyle birlikte Gine'nin Çin sanayisi için vazgeçilmez bir hammadde tedarikçisi rolünü perçinlemektedir.

Ülkenin boksit üretimi, başlıca dört büyük şirket tarafından domine edilmektedir. Société Minière de Boké (SMB), agresif büyüme stratejisiyle son yılların en büyük üreticisi haline gelmiş (üretimi 2024 yılında 55 milyon tondur) ve ihracatının büyük kısmını Çin'e yönlendirmiştir. Sektörün geleneksel devi olan Compagnie des Bauxites de Guinée (CBG) ise, Alcoa ve Rio Tinto gibi Batılı ortaklarıyla birlikte önemli bir pazar payını korumaktadır. Rusya'nın temel hammadde tedarikini sağlayan RUSAL (CBK/COBAD/SBDD iştirakleri aracılığıyla⁸), Kindia ve Dian-Dian gibi stratejik yatakları işletmektedir. Son olarak, BAE merkezli Emirates Global Aluminium (EGA) iştiraki olarak kurulan Guinea Alumina Corporation'ın (GAC) maden ruhsatı, Gine devleti tarafından iptal edilmiş ve hakları, boksit varlıklarını yönetmek üzere kurulan devlet mülkiyetindeki Nimba Mining Company S.A.'ya devredilmiştir.

Simandou Projesi ile demir cevheri ihracatının başlamasının, boksit sektöründeki yüksek yoğunlaşmayı kısmen dengeleyebileceği düşünülmektedir; ancak ülkenin uzun vadeli ekonomik çeşitliliği için rafineri ve işleme yatırımlarının gündeme alınması önem taşımaktadır.

4.2. Altın

Altın, hem kayıtlı hem de kayıt dışı üretim yollarıyla Gine ekonomisinde önemli bir paya sahiptir. Resmi altın üretimi yıllık bazda artış göstermekte; özellikle Kankan, Siguiri, Dinguiraye ve Kouroussa bölgeleri başlıca üretim merkezleri olarak öne çıkmaktadır. Gine yılda 8 ila 10 ton altın üretmektedir. Potansiyel rezervin 700 ton olduğu tahmin edilmektedir.

⁷ <https://www.reuters.com/world/africa/guinea-bauxite-exports-jump-23-3rd-quarter-despite-rains-regulatory-pressure-2025-10-16/>

⁸ Compagnie des Bauxites de Kindia (CBK) Kindia bölgesindeki boksit yatağını işletmektedir ve 2001 yılından beri faaliyettedir. Compagnie des Bauxites de Dian-Dian (COBAD/SBDD) ise dünyanın en büyük boksit yatağı olarak bilinen Dian-Dian yatağını işletmek için kurulmuştur ve buradan ihracat 2018 yılında başlamıştır.

Altın sektörünün ekonomik katkısı yüksek olmakla birlikte, fiyat dalgalanmalarına duyarlılığı ve kayıt dışı üretimin yaygınlığı kamu gelirlerinin verimliliğini sınırlamaktadır. Sektörün düzenleme kapasitesinin güçlendirilmesi, hem yerel toplulukların sosyal ve çevresel korunması hem de devlet gelirlerinin istikrarı açısından önemlidir.

4.3. Elmas

Gine'de çok geniş elmas rezervleri de bulunmaktadır: 30-40 milyon karat kanıtlanmış rezerv⁹, 500 milyon karat muhtemel rezerv vardır¹⁰. Özellikle Yukarı Gine'de (Banankoro - Sefadou bölgesi) ve Orman Ginesi'nde (Macenta) Baoulé, Milo ve Diani nehirleri boyunca önemli elmas yatakları bulunmaktadır.

Elmas üretimi Gine'de daha sınırlı bir paya sahip olsa da bölgesel ticarete önemli bir yer tutmakta ve özellikle Koidu bölgesinde ekonomik faaliyet yaratmaktadır. Değer zincirinde kayıt dışı faaliyetlerin yüksekliği, şeffaflık ve izlenebilirlik mekanizmalarının güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Elmas sektörünün ekonomik payı boksit ve altına kıyasla düşük olmakla birlikte, taşra bölgelerinde istihdam yaratması ve yerel ekonomiyi desteklemesi açısından önemlidir.

4.4. Demir Cevheri

Demir cevheri, Gine'nin mineral kaynakları içinde en stratejik potansiyele sahip olanıdır. Ülke, dünyanın keşfedilmiş en büyük ancak hâlen sınırlı ölçüde işletilen yüksek tenörlü demir cevheri rezervlerine ev sahipliği yapmaktadır. Bu rezervin 4 milyar ton olduğu tahmin edilmektedir.

Bu çerçevede, Simandou Dağları boyunca uzanan ve toplamda 110 km uzunluğa sahip rezerv alanları hem jeolojik kalite hem de hacim açısından küresel ölçekte benzersizdir. Simandou'daki cevherin %65 ve üzeri demir oranı, düşük karbon ayak iziyle yeşil çelik üretimine uygun olması nedeniyle Avrupa ve Orta Doğu pazarlarında stratejik bir konum sağlamaktadır.

Simandou'nun devreye girmesi, Gine'nin madencilik portföyünü çeşitlendirmenin ötesinde, ülkeyi küresel demir cevheri pazarında Avustralya ve Brezilya'nın ardından ilk üç üretici arasına taşıyabilecek ölçekte bir dönüşüm yaratacaktır. Dünyanın en büyük demir rezervine ev sahipliği yapan Simandou Dağları işbu raporun konusunu oluşturan Simandou Projesi'ne de isim vermiştir.

11 Kasım 2025 tarihinde Simandou demir madenciliğinin fiilen işletmeye alındığının ilan edilmesi, projenin hem yatırım hem de kurumsal düzeyde yeni bir evreye geçtiğinin sembolik bir göstergesidir. Dünyanın en büyük entegre maden ve altyapı projesindeki bu dönüm noktası Gine Cumhurbaşkanı Mamadi Doumbouya'nın başkanlık ettiği ve Ruanda Cumhurbaşkanı, Gabon

⁹ <https://pubs.usgs.gov/sir/2012/5256/>

¹⁰ <https://mines.gov.gn/docs/>

Cumhurbaşkanı ve Çin Devlet Başkan Yardımcısı gibi onur konuklarının eşlik ettiği bir törenle duyurulmuştur¹¹.

Simandou 2040 Programı sadece maden üretimi değil; ülke çapında altyapı, istihdam, tarım-sanayi entegrasyonu ve kamu maliyesi yönetimini etkileyecek geniş kapsamlı bir kalkınma vizyonu olarak ele alınmalıdır.

Gine'nin coğrafi ve ekonomik potansiyeli, politik dönüşüm süreci ve makroekonomik göstergelerdeki iyileşme, Simandou 2040 Programı'nın ulusal kalkınma gündeminde neden merkezi bir yere sahip olduğunu açıklamaktadır. Aşağıdaki bölümde, Simandou 2040'ın kapsamı, hedefleri, ana bileşenleri ve proje tarafından öngörülen ekonomik ve sosyal etkiler detaylandırılacaktır.

5. Simandou Projesi ve Simandou 2040 Programı

Simandou, yalnızca bir maden sahası değil; Gine'nin ekonomik, mekânsal ve kurumsal dönüşümünü şekillendirmeyi amaçlayan bütüncül bir kalkınma hamlesinin merkezinde yer almaktadır. Bu kapsamda, Simandou Projesi ile Simandou 2040 Programı birbirini tamamlayan ancak farklı düzlemlerde kurgulanmış iki yapı olarak ele alınmalıdır. İlki, yüksek tenörlü demir cevheri sahasının işletilmesini ve buna bağlı altyapının kurulmasını ifade ederken; ikincisi, bu büyük ölçekli yatırımın ülke geneline yayılmasını hedefleyen stratejik bir kalkınma çerçevesini temsil etmektedir.

5.1. Simandou Projesi

Simandou 2040 Projesi, Gine'nin güneydoğusunda bulunan Simandou Dağı çevresindeki demir cevheri rezervlerinin geliştirilmesi amacıyla yürütülen bir altyapı ve madencilik projesidir. Proje, hem Simandou Dağ Sırası'nda yer alan demir cevherin çıkarımı projesini hem de ihracatı için gerekli entegre altyapının inşasını kapsamaktadır. Dünyanın en büyük yüksek tenörlü (%65,8) demir cevheri rezervlerinden birini barındıran bu bölge, küresel pazarlara hammadde sağlamak için stratejik öneme sahiptir. En az 23 milyar dolarlık değeriyle bu proje tarihin en büyük maden projesidir.

Proje bazı çevreler tarafından Avustralya'nın demir cevheri endüstrisindeki hakimiyetini sarsma potansiyelinden¹² dolayı "Pilbara¹³ katili" olarak adlandırılmaktadır¹⁴. Maden ayrıca yüksek kalite ve tenör oranından dolayı "demir cevherinin havyarı" olarak da isimlendirilmektedir.

¹¹ <https://presidence.gov.gn/port-de-morebayah-le-president-mamadi-doumbouya-en-compagnie-de-ses-homologues-paul-kagame-et-brice-clotaire-nguema-lance-lexploitation-du-minerai-de-fer-de-simandou/>

¹² <https://www.thinkchina.sg/economy/simandou-african-mine-could-shake-australia-and-reshape-chinas-rise>

¹³ Avustralya'nın Pilbara bölgesi, dünyanın en büyük ve en önemli demir cevheri üretim merkezidir. Bölge, küresel ticareti yapılan demir cevherinin yaklaşık %43'ünü ihraç ederek bu alanda mutlak bir üstünlüğe sahiptir. Tüm tesis, 50 yılı aşkın süredir işleyen, olgun ve son derece optimize edilmiş bir üretim ve lojistik sistemidir.

¹⁴ <https://www.abc.net.au/news/2025-11-11/why-australias-iron-clad-future-is-under-threat/105992602>

Proje kapsamında yıllık yaklaşık 120 milyon ton demir cevheri üretim kapasitesine ulaşılması hedeflenmektedir. %65'in üzerinde demir içeriğine sahip cevher, düşük karbonlu çelik üretimine uygunluğu nedeniyle küresel ölçekte stratejik bir ürün niteliği taşımaktadır. Bu özellik, Simandou'yu klasik demir cevheri projelerinden ayırmakta ve projeye uzun vadeli talep görünümü kazandırmaktadır.

Resmî açıklamalara göre proje, iş gücünün %80'inden fazlasını Gine vatandaşlarının oluşturması, yerel işletmelere fırsatlar sunması ve "*Simandou Akademisi*" gibi girişimlerle teknoloji transferi sağlaması yoluyla yerel ekonomiyi güçlendirmeyi taahhüt etmektedir¹⁵.

5.2. Simandou 2040 Programı

Simandou 2040 Programı ise Gine'nin madencilik sektörünü güçlendirmek, altyapısını modernize etmek ve ülkenin dengeli ekonomik büyümesine katkıda bulunmak amacıyla uzun vadeli bir plan olarak tasarlanmıştır. Simandou 2040 Programı, Gine'nin sürdürülebilir kalkınmasını sağlamak üzere tasarlanmış kapsamlı bir kalkınma planıdır. Program, madencilik projesinden elde edilecek kaynakların ülkenin çok yönlü gelişimine aktarılmasını ve yollar, hastaneler, okullar, sosyal konutlar, tarım, sanayi, teknoloji gibi her alanda 2040 yılına kadar toplam 200 milyar dolarlık bir yatırımı teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Birkaç yıl içinde Gine'nin, yılda 120 milyon ton demir cevheri üretim kapasitesine ulaştığında dünyanın en hızlı büyüyen ülkeleri arasında yer alması beklenmektedir. Hükümet, 2040 yılına kadar Gine ekonomisinin büyüklüğünü dört katına çıkarmaktan bahsetmektedir. Böyle bir gelişme yıllık ortalama yaklaşık %10'luk bir büyüme oranı anlamına gelmektedir ve uluslararası kuruluşlar da benzer projeksiyonlara sahiptir¹⁶.

Simandou 2040 Programı beş ana ayaktan oluşmaktadır. Bu beş ana bileşen, Gine'nin ekonomik, sosyal ve altyapısal dönüşümünü gerçekleştirmek üzere birbirini tamamlayıcı niteliktedir.

¹⁵ <https://simandou2040.gn/>

¹⁶ <https://www.worldbank.org/en/country/guinea/overview>

PROGRAMME

SIMANDOU

2040

Un pont vers la prospérité!

La Guinée, notre Paradis

TERRE DE RICHESSE ET D'INNOVATION

5.2.1. Tarım, Gıda Sanayii ve Ticaret

Program, Gine'nin tarım potansiyelini modern tekniklerle geliştirmeyi ve sürdürülebilir gıda üretim sistemleri kurmayı hedeflemektedir. Gıda işleme endüstrisinin geliştirilmesi ve yerel ürünlerin ihracatının artırılması yoluyla ülkenin ekonomik büyümesine katkı sağlanacaktır. 13 milyon hektar tarım arazisinin verimli hale getirilmesi ve "Yeşil İş" modellerinin uygulanması planlanmaktadır.

5.2.2. Eğitim ve Kültür

Simandou Akademisi ve askeri okullar aracılığıyla nitelikli eğitim imkanları sunulması; kültürel mirasın korunması ve turizm altyapısının iyileştirilmesi kapsamında Gbessikolo Gölü, Conakry Kent Parkı gibi projelerin hayata geçirilmesi; "Marka Gine" girişimiyle ülkenin yatırım, kültür ve turizm alanlarında tanıtımının yapılması planlanmaktadır.

5.2.3. Altyapı, Ulaşım ve Yeni Teknolojiler

Program kapsamında bakanlık binaları, 3.000 kilometre asfalt yol, 2.500 kilometre demiryolu, köprüler ve havalimanı genişletme çalışmaları gerçekleştirilmesi; madencilik bölgelerini ülkenin diğer kısımlarına bağlayacak ulaşım ağlarının kurulması ve öğrenci ulaşımını kolaylaştıracak projelerin uygulanması hedeflenmektedir.

5.2.4. Ekonomi, Finans ve Sigorta

Gine Yatırım Bankası (BNIG) aracılığıyla küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi; Simandou projesinden elde edilecek gelirlerin kurumsal yönetiminin sağlanması; yerel bankacılık sisteminin güçlendirilmesi ve sosyal güvenlik ağlarının oluşturulması planlanmaktadır.

5.2.5. Sağlık ve Refah

Bölgesel hastanelerin inşası ve kırsal ile kentsel alanlar arasındaki sağlık hizmeti eşitsizliklerinin azaltılması hedeflenmektedir. Tüm vatandaşların kaliteli sağlık hizmetlerine erişiminin sağlanması programın temel amaçları arasındadır.

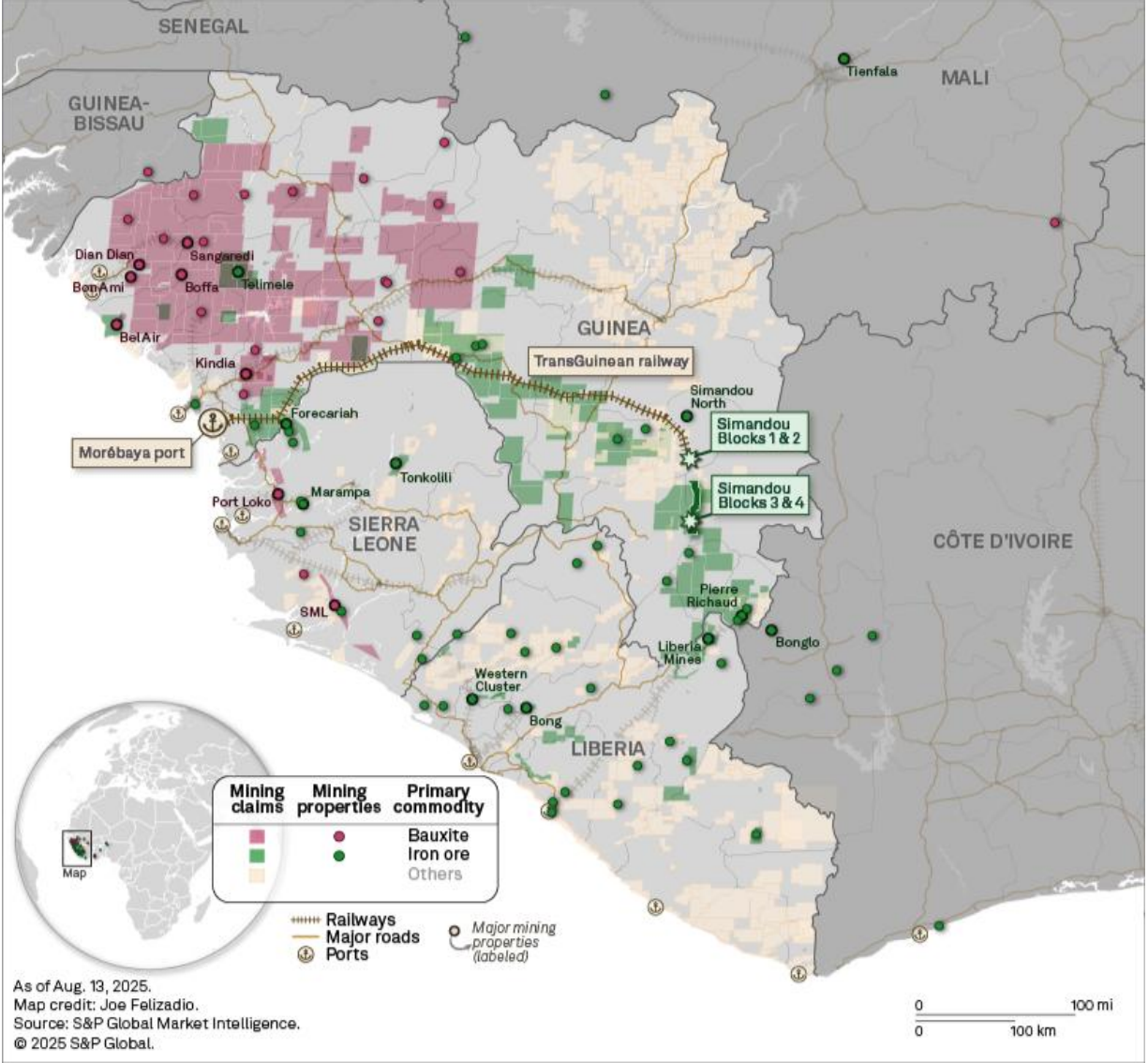
6. Simandou Projesi'nin Altyapı Bileşenleri: Demiryolu, Liman, Havaalanı ve Enerji

Simandou projesi dört ana bloktan oluşmakta ve bu bloklar farklı şirketler tarafından kontrol edilmektedir ve ayrıca, projenin lojistik altyapısından sorumlu bir konsorsiyum da bulunmaktadır.

İnşası yaklaşık beş yıl sürecek projede madencilik ve mineral işleme operasyonlarının en az 25 yıl boyunca devam etmesi beklenmektedir. Afrika'daki en büyük entegre maden ve altyapı yatırımı olacak bu proje kapsamında milyarlarca dolarlık altyapı yatırımları yapılacaktır¹⁷.

Proje kapsamında Gine Hükümeti ile imzalanan maden anlaşmaları çerçevesinde, Simandou madenini Gine kıyısına bağlayacak bağlantı ağlarıyla birlikte 650 km'den daha uzun bir "Trans-Gine" demiryolu güzergahı planı bulunmaktadır. Simandou Dağ Sırası'ndaki Blok 1 ve 2'yi (WCS tarafından işletilen bloklar) [Morebaya Limanı](#)'na (Gine'nin güneybatı kıyısında yeni inşa edilen derin su limanı) bağlayan güzergaha bağlantı yollarla Blok 3 ve 4 (Rio Tinto ve Chinalco tarafından işletilen bloklar) de bağlanacaktır. Proje kapsamında biri Afrika'nın en uzununu olmak üzere tüneller ve köprüler yapılmaya başlanmıştır.

¹⁷ https://wcsglobal.com/en/csr_part/project-description

İlk aşamada, Winning Consortium Simandou (WCS), Forecariah Vilayeti'ndeki Senguelen yakınlarındaki Morébaya Nehri halicinde liman tesisleri inşa etmeye başlamıştır. Bu tesisler, demir cevherini mavnalara yükleyecek ve daha sonra yüksek kapasiteli açık deniz aktarma terminalleri aracılığıyla büyük okyanus gemilerine yüklenecektir. İkinci aşamada yeni bir derin su limanı planlanmaktadır. Morebaya Limanı, Simandou projesinin denize açılan kapısı ve tüm operasyonun kalbidir. Kullanım planı, yalnızca ham cevher ihracatını değil, çok yönlü bir lojistik ve ekonomik merkez olma vizyonunu yansıtmaktadır.

Limanın işleyişi, üç ayrı iskeleye bölünmüştür. Birinci iskele, Kuzey İskelesi olarak adlandırılır ve WCS ile China Baowu Steel Group konsorsiyumu tarafından işletilir. Bu iskelenin birincil işlevi, Simandou sahasının Kuzey Blokları'ndan (Blok 1 ve 2) çıkarılan yüksek tenörlü demir cevherinin doğrudan yüklenmesi ve ihracatıdır. Yıllık yaklaşık 60 milyon tonluk bir ihracat kapasitesine sahiptir ve mavna aktarmalı bir yükleme sistemi ile donatılmıştır.

İkinci iskele, Güney İskelesi'dir ve Rio Tinto SimFer Konsorsiyumu (Rio Tinto ve Chinalco ortaklığı) tarafından kontrol edilir. Bu iskele de benzer şekilde, Güney Blokları'ndan (Blok 3 ve 4) çıkarılan demir cevherinin ihracatına hizmet eder ve aynı büyüklükte, yıllık 60 milyon tonluk bir kapasiteye sahiptir. Teknik altyapısı, açık denizde yükleme (transshipment) yapabilen özel gemilere uygun olarak tasarlanmıştır.

Üçüncü ve son iskele ise çok amaçlı ticaret ve yolcu iskelesidir. Bu iskele, demiryolu ve liman altyapısını işletmekten sorumlu ulusal şirket La Compagnie du TransGuinée (CTG) tarafından yönetilecektir. İşlevi, Simandou projesinin ötesine geçerek ulusal ekonomiye hizmet etmektir. Bu kapsamda, Gine'nin tarım ürünleri (mango, ananas, kahve) ve diğer ihraç malları için bir konteyner ve genel kargo terminali olarak, aynı zamanda bölgesel feribot ve yolcu trafiği için bir terminal olarak planlanmıştır. Bu yapı, ülke ekonomisinin çeşitlenmesi için kritik bir altyapıdır. Söz konusu Morebeyah Limanı'nın inşaatı tamamlanmak üzeredir.

Demiryolu ve liman altyapı yatırımlarının 6,5 milyar dolar olması beklenmektedir.

Ayrıca Kérouané'nin 20 km kuzeyinde, maden lojistiğini iyileştirmek için bir destek havaalanı planlanmaktadır.

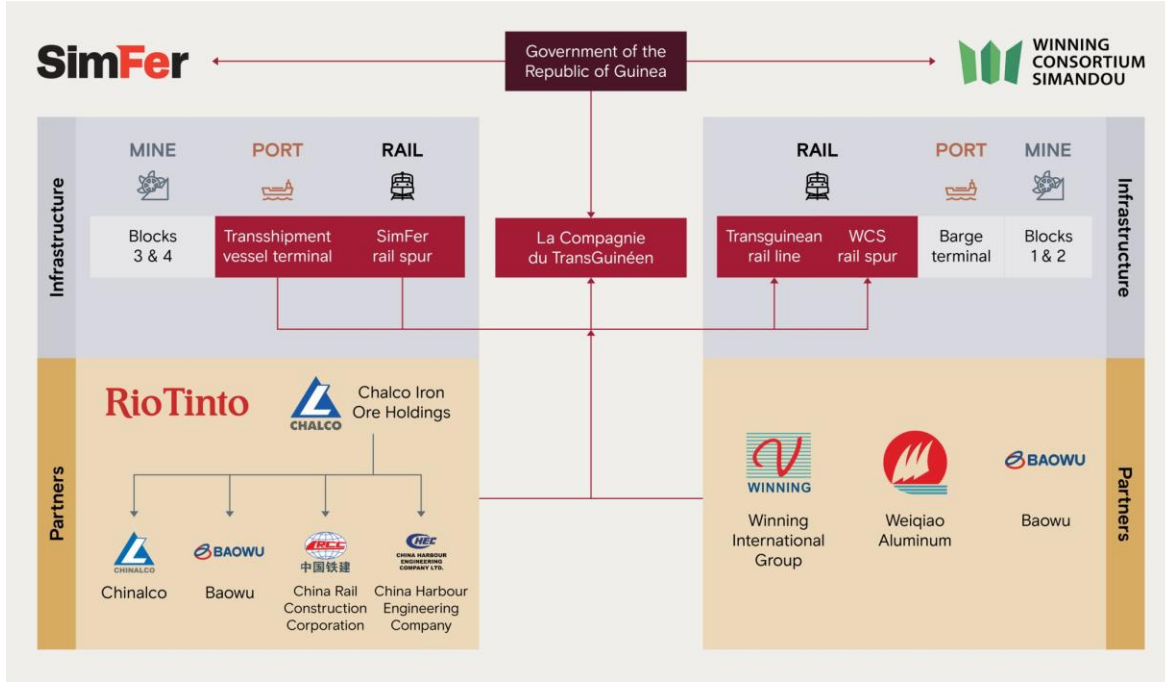
Enerji tarafında ise maden işletmesi ve altyapının kesintisiz çalışmasını sağlamak amacıyla yeni üretim ve iletim yatırımları planlanmakta; bu yatırımların uzun vadede ulusal enerji şebekesine katkı sunması hedeflenmektedir.

7. Proje Kapsamında İmzalanan Anlaşmalar ve Projenin Paydaşları

Simandou 2040 projesi kapsamında, dünyanın en büyük ve yüksek kaliteli demir cevheri yataklarından biri olan Simandou'yu geliştirmek amacıyla bir dizi önemli anlaşma yapılmıştır. WCS, Simandou Demir Cevheri Blokları #1 ve #2'yi geliştirme ihalesini 12 Kasım 2019'da kazanmış ve 9 Haziran 2020'de Gine Hükümeti ile bir "Temel Anlaşma" imzalamıştır. Bu temel anlaşmaya cevherin çıkarılmasına ek olarak demiryolu altyapısı ve liman da dahil edilmiştir.

2022'de imzalanan ana çerçeve anlaşmasının ardından, projenin altyapı gereksinimlerini karşılamak için taraflar arasında ortak bir yatırım şirketi (La Compagnie du Transguinée – CTG) kurulmuştur. Bu şirket, Simandou demir cevherinin Güneydoğu Gine'den denize taşınmasını sağlayacak 650 kilometrelik demiryolu ve bir liman altyapısının geliştirilmesinden sorumludur. Bu demiryolu hattı, yalnızca madencilik değil, aynı zamanda çok amaçlı taşımacılık için kullanılacaktır.

Gine, Simandou Projesi'nde özellikle rakip endüstriyel ortakları altyapı konusunda işbirliği yapmaya zorlayarak bir nevi denge politikasıyla kendi çıkarlarını korumaya çalışmaktadır. Örneğin, Simandou'nun Çin rayları üzerinde çalışacak Amerikan lokomotifleri satın alınması Gine Devleti tarafından şart koşulmuştur. WCS, Çin lokomotiflerini teslim almaya çalıştığında, Gine bunları geri göndermiş ve sözleşmeyi Amerikalı Wabtec, Hindistan'da üretilen lokomotiflerle almıştır. Ayrıca tren yolunun sinyalizasyonu Fransız Alstom tarafından yapılmaktadır.

7.1. Winning Consortium Simandou (WCS)

WCS Simando'nun kuzeyinde yer alan Blok 1 ve 2'yi işletmektedir. Bu konsorsiyum, SMB Winning Consortium'un kurucuları tarafından kurulmuş bir konsorsiyumdur ve Singapur merkezli Winning International Group haricinde pay sahibi şirketler şunlardır:

- China Baowu Steel Group: Dünyanın en büyük çelik üreticisidir.
- Wealthy Glory International: Singapur merkezli bir şirkettir.
- United Mining Suppliers International (UMS): Çin merkezli bir tedarikçidir.
- Gine hükümeti de bu konsorsiyumda %15 paya sahiptir.

WCS şirketi ve bağlı ortaklıkları, açık ocak demir cevheri madenini, demiryolunu, limanı ve bir havaalanını geliştirecek ve işletecektir. İnşaat, Çinli şirketler ve Gine'li hizmet sağlayıcılar da dahil olmak üzere, araştırma, tasarım, inşaat ve maden ve lojistik işletimi konusunda uzmanlaşmış birkaç büyük uluslararası müteahhit tarafından tamamlanacaktır.

Proje, fizibilite çalışmaları ve ilgili faaliyetlerin geliştirilmesini desteklemek için binlerce kişiyi istihdam edecektir. İnşaat aşamasında, on binlerce kişinin projeye doğrudan veya dolaylı olarak katılması beklenmektedir. WCS, Temel Anlaşma, Demiryolu Altyapı Anlaşması ve Liman Altyapı Anlaşması'nda yerel kaynakların ve içeriğin kullanılması ve dağıtılması taahhüdünde bulunmuştur.

7.2. SimFer SA

SimFer S.A.'nın madencilik projesi, Simandou Projesi'nin 3 ve 4 numaralı bloklarında yılda 60 milyon ton kapasiteli bir madenin geliştirilmesini ve işletilmesini kapsamaktadır. SimFer S.A.,

Gine Cumhuriyeti Hükümeti (%15) ile SimFer Jersey Limited (%85) arasındaki bir ortak girişimdir. SimFer Jersey Limited ise Rio Tinto (İngiliz-Avustralya madencilik devi) ve Chalco Iron Ore Holdings (CIOH) arasındaki bir ortaklıktır. CIOH, Çin'in en büyük çelik üreticisi Baowu Steel Group'un da içinde bulunduğu, Chinalco (Aluminum Corp. of China) (dünyanın en büyük alüminyum üreticisi) liderliğinde bir Çin devlet şirketleri (SOE) konsorsiyumudur.

Rio Tinto, projenin teknik liderliğini üstlenirken, CIOH finansal ve stratejik destek sağlamaktadır. CIOH 2023'te 410 milyon dolar ve 2024 harcamaları için yaklaşık 575 milyon dolar ödeme yapmıştır.

7.3. Bağlı Şirketler

Bu iki konsorsiyumun (Simfer ve WCS) bağlı şirketleri olan SimFer Infracore Guinée S.A., WCS Ports S.A. ve WCS Railway S.A., 650 kilometrelik ortak geliştirilen ve ortak finanse edilen TransGuinée çok amaçlı demiryolunu ve Konakri'nin güneyindeki Morebaya Nehri'ndeki limanı inşa etmektedir.

Ortak geliştirme anlaşmasına göre:

WCS şirketleri, Kérouané bölgesindeki ana hat bağlantı noktasına kadar 536 km'lik çift hat ana demiryolunun inşasından, Blok 1 ve 2'yi ana hatta bağlayan 16 km'lik ek demiryolundan ve Morebaya'da yılda 60 milyon ton yükleme kapasiteli bir mavnalı iskelesi inşasından sorumludur.

SimFer Infracore Guinée S.A. ise, Blok 3 ve 4'ü ana demiryoluna bağlayan 70 km'lik bir ek hat ve Morebaya'daki 60 milyon ton kapasiteli bir aktarma gemisi (transshipment vessel - TSV) liman genişletmesini inşa etmektedir.

Gine sadece madenin kendisinde değil, aynı zamanda demiryolu ve limanı işleten lojistik şirketinde de %15 hisse almasında ısrarcı olmuş ve bunu elde etmiştir. Tüm liman ve demiryolu altyapısının, tamamlandıktan sonra, mülkiyeti ve işletmesi, Simfer ve WCS'nin her birinin %42,5 hisseye ve Gine Devleti'nin %15 hisseye sahip olduğu Trans-Gine Demiryolu Şirketi Konsorsiyumu (La Compagnie du TransGuinée - CTG) şirketine devredilecektir. CTG 2019 yılında imzalanan anlaşma ile kurulmuştur. Gine hükümeti, demiryolu ve liman altyapısının ulusal çıkarlara uygun şekilde geliştirilmesini sağlamak için CTG'yi denetlemektedir.

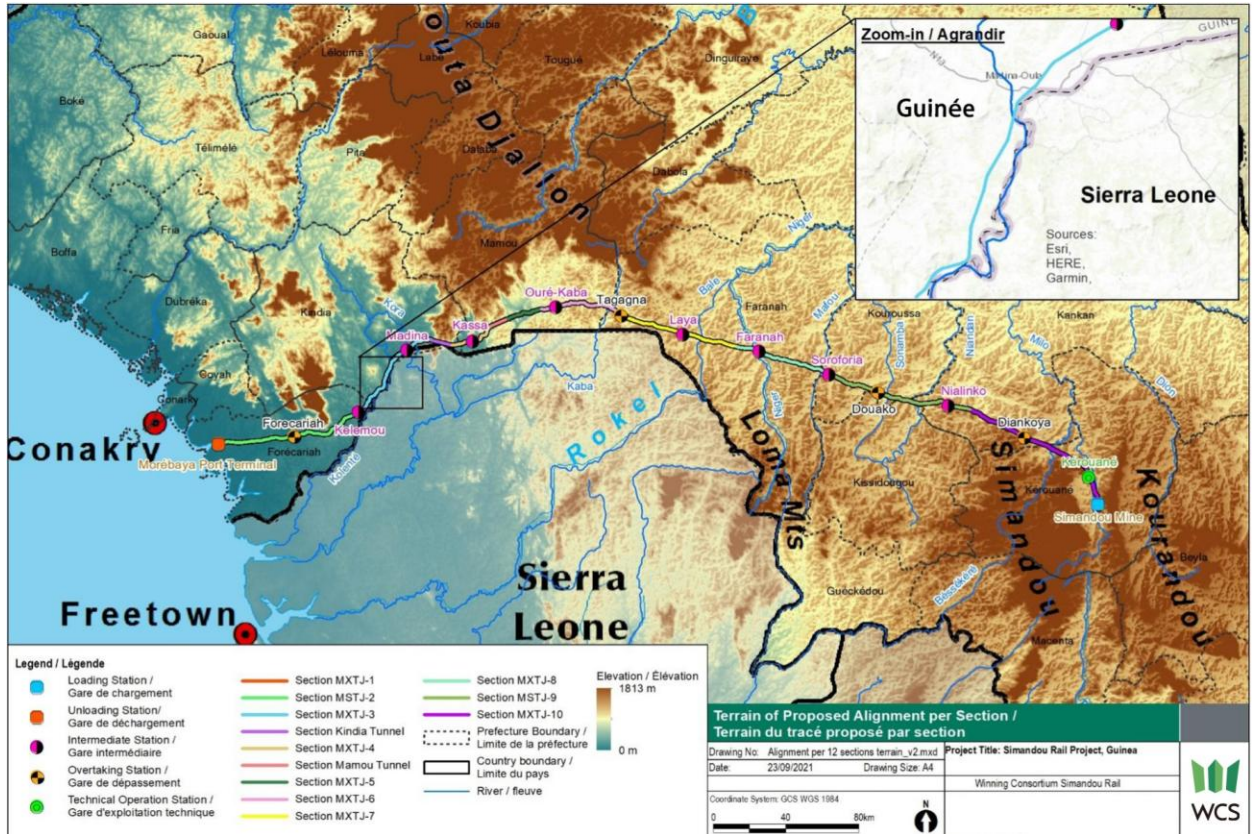
8. Projenin Aşamaları ve Gerçekleşmeler

Proje fikri 1990'larda ortaya çıkmıştır, ancak ciddi adımlar 2000'lerin ortalarında atılmıştır. Anglo-Avustralyalı maden şirketi Rio Tinto'nun, 1997'de ilk kez bu dağ sırasını araştırma hakkını kazanmıştır. Resmi olarak 2019'da Gine hükümeti ve paydaşlar arasında Proje'nin son haline yönelik anlaşmalar imzalanmıştır. Uzun süredir ertelenen bu projenin 2025 yılında bitiş çizgisini geçmiştir. Kasım 2025'te ilk liman sevkiyatı yapılmış ve 3 Aralık 2025'te, ilk cevher partisi Çin'e giden bir gemiyle ülkenin kıyılarından ayrılmıştır¹⁸.

¹⁸ <https://www.africaguinee.com/le-premier-navire-de-minerai-de-fer-du-simandou-quitte-la-guinee/>

8.1. Altyapı

2022'de Gine hükümeti, WCS ve Rio Tinto-Chinalco arasında demiryolu ve liman altyapısının inşası için anlaşmalar imzalamıştır. Rapor tarihi itibarıyla demiryolu ve limanların inşaatı büyük ölçüde tamamlanmıştır. 650 km'lik demiryolu güzergahı boyunca 12 istasyon, 80 km'lik 206 köprü ve 28 km'den fazla 4 tünel inşa edilmesi planlanmaktadır ve bunların birçoğunun inşası tamamlanmış veya tamamlanmak üzeredir. Bu tünellerden Transguineen demiryolunun dördüncü tüneli olan Kindia tüneli 6 Şubat 2025'te tamamen açılmıştır. 11,62 km uzunluğundaki ve 528 metre maksimum derinliğe ulaşan bu tünel, Batı Afrika'nın en uzun demir yolu tüneli olmuştur. TransGuinéen ağır yük demiryolu Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında bölgesel ekonomik büyümenin de stratejik bir itici gücüdür.

Tin Djou ve Siatourou yaşam üslerinin devreye alınmasıyla birlikte, SimFer madeninin geliştirilmesinde çalışan yaklaşık 5.000 çalışana konaklama imkânı sağlamıştır.

Simandou projesi için lokomotif ve vagon tedarik etmek üzere Amerikalı WABTEC Corporation SimFer ile 30 Temmuz 2024'te 277 milyon dolarlık; WCS ile, 28 Ocak 2025'te 248 milyon dolarlık bir sözleşme imzalamıştır. Sipariş edilen 10.000 vagonun ilk bölümü 2025 Temmuz ayında, sipariş edilen 78 lokomotiften 4 tanesi Eylül 2025'te Konakri'ye ulaşmıştır. Bu vagonlar, Gine'nin güneydoğusundaki Simandou maden sahaları ile Morébaya'daki derin su limanı arasında inşa edilen 650 kilometrelik demiryolu koridorunda hizmet verecektir. Sadece demir

cevheri değil, ileride yolcu ve diğer yüklerin taşınması için de kullanılması planlanan bu hattın, ülkenin güneydoğusu ile güneybatısı arasında yeni bir ekonomik omurga oluşturacağı beklenmektedir.

8.2. Finansman

Proje için şimdiye kadar yaklaşık 20 milyar ABD doları civarında yatırım yapılmıştır. Bu yatırım, altyapı inşaatı ve ön hazırlık çalışmalarını kapsamaktadır. Gine Hükümeti ile uluslararası danışmanlık (KPMG) ve yatırım şirketleri (Rothschild, SouthBridge) ile anlaşmalar imzalanmıştır ve böylelikle projenin uluslararası profesyonellikte yürütülmesi hedeflenmektedir. Gine hükümeti aldığı bu danışmanlıklar ile ilerleyen zamanda bir egemen varlık fonu oluşturmayı planlamaktadır¹⁹. Bu kapsamda 2025 Eylül ayında, S&P Global Ratings, büyüme potansiyelini onaylayarak Gine'ye ilk defa bir uluslararası kredi notu vermiş²⁰ (B+ istikrarlı görünüm) ve uluslararası sermaye piyasalarına erişiminin önünü açmıştır.

8.3. Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmeleri

Projenin çevresel etkilerini en aza indirmek ve olumsuz sosyal sonuçları yönetmek amacıyla çeşitli, değerlendirme ve yönetim planları yürütülmektedir. Simandou gibi büyük ölçekli madencilik ve altyapı projeleri için Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmeleri (ESIA) hazırlanmakta²¹ bu değerlendirmelerde proje faaliyetlerinin biyolojik çeşitlilik, su kaynakları, arazi kullanımı ve topluluk geçim kaynakları üzerindeki olası etkileri analiz edilmektedir. Bu çalışmalar hem ulusal mevzuat hem de uluslararası standartlar çerçevesinde çevresel risklerin tanımlanmasına, izlenmesine ve uygun azaltım tedbirlerinin benimsenmesine katkı sağlamaktadır. Şirketler aynı zamanda çevresel ve sosyal yönetim planları geliştirerek²² inşaat ve işletme aşamalarında olası etkileri takip etme, topluluklarla iletişimi sürdürme ve izinli faaliyet seviyelerini koruma taahhüdünde bulunmaktadır.

8.4. Toplam Yatırım

Simandou'nun sermaye yoğunluğu, proje için gerekli olan önemli altyapı yatırımları nedeniyle oldukça yüksektir. Projenin tamamlanması için 20-30 milyar ABD doları daha yatırım yapılması beklenmektedir. Bu, projenin toplamda 50 milyar ABD doları civarında bir yatırıma karşılık geldiğini göstermektedir.

8.4.1. Demiryolu ve liman

650 km'lik demiryolu ve liman inşaatı için 10-15 milyar ABD doları harcanması öngörülmektedir. Ayrıca Simandou 2040 Programı kapsamında 2040 yılına kadar 2.500 kilometre demiryolu inşası hedeflenmektedir.

¹⁹ <https://www.reuters.com/world/africa/guinea-aims-launch-simandou-backed-wealth-fund-second-quarter-2026-2025-11-12/>

²⁰ <https://www.spglobal.com/ratings/en/regulatory/article/-/view/type/HTML/id/3443580>

²¹ <https://simfer-sa.com/en/disclosures/>

²² <https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/863064/000162828024006512/ex96-4simandousxk1300trs.htm>

8.4.2. Madencilik Operasyonları

Demir cevheri çıkarımı ve işlenmesi için 10-15 milyar ABD doları yatırım planlanmaktadır.

8.4.3. Karayolu yatırımları

Gine'nin önümüzdeki 15 yıl içinde 3.000 km otoyol inşa etme planı bulunmaktadır. Ülkenin şu anda 100 km'den az otoyolu bulunmaktadır. Bu planın bir parçası olarak ülkenin güneyinden geçen 850 km'lik bir karayolu koridoru (Güney Otoyol Koridoru) üzerinde uluslararası kuruluşlar ve yatırımcılar ile görüşmeler²³ devam etmektedir.

8.4.4. Tesis yatırımları

Gine hükümeti, Simandou'dan elde edilecek ham cevheri ülkede işleyerek katma değeri yüksek ara ürünlere dönüştürmeyi uzun vadeli bir hedef olarak görmektedir. Bu kapsamdaki somut adımlardan biri, maden sahasına bir peletleme tesisi kurmaktır²⁴. Gine için bu tesis, yalnızca ham madde ihraç eden bir ülke olmaktan çıkıp, ileri düzeyde madencilik ürünleri üreten bir sanayi ülkesi olma yolunda atılmış kritik bir adım anlamına gelmektedir.

Ancak, ana yatırımcıların bu konuya yaklaşımı daha temkinlidir. Şirketler, bir peletleme tesisi kurulması için bir fizibilite (yapılabilirlik) çalışması yapmayı taahhüt etse de nihai yatırım kararının alınması için bu çalışmanın sonuçlarını beklemek istemektedir. Şirketlerin tereddütlerinin arkasında, böyle bir tesisin çok yüksek sermaye maliyeti gerektirmesi ve tesisin ekonomik olarak karlılığının garantilenememesi gibi faktörler yatmaktadır.

Bu farklı bakış açıları, Gine hükümeti ile uluslararası maden şirketleri arasında potansiyel bir uzlaşmazlık alanı yaratmaktadır. Gine, kaynağını mümkün olan en yüksek değerde tutarak kalkınmasını hızlandırmak isterken, yatırımcı şirketler projenin devasa başlangıç maliyetlerini kontrol altında tutup finansal risklerini minimize etmeyi amaçlamaktadır. Bu görüş ayrılığı, projenin ilerleyen aşamalarında önemli bir pazarlık ve gerilim konusu haline gelebileceği değerlendirilmektedir. Zira, 2025 Ağustos ayında, Gine, Emirates Global Aluminium'a verilen bir boksit imtiyazını iptal etmiş, yeni oluşturulan bir devlet kuruluşu olan Nimba Mining'e devrederek, ciddi pazarlık yapma niyetinin sinyalini vermiştir²⁵. BAE şirketi bunu yasal ve sözleşmesel haklarının "açık bir ihlali" olarak nitelendirse de Gine, BAE şirketinin bir alüminyum rafinerisi inşa etme yükümlülüklerini yerine getirmediğini savunmaktadır.

²³ <https://www.ecofinanceguinee.com/la-guinee-va-amorcer-un-vaste-chantier-routier-de-plus-de-700-km/>

²⁴ Peletleme, demir cevheri tozunun (fines) küçük topraklar haline getirilip yüksek sıcaklıkta pişirilmesi işlemidir. Bu işlem, cevherin nakliyesini ve yüksek fırınlarda kullanımını kolaylaştırırken aynı zamanda ürün değerini de önemli ölçüde artırmaktadır.

²⁵ 4 Ağustos 2025'te BAE merkezli Emirates Global Aluminium (EGA) şirketinin iştiraki Guinea Alumina Corporation'a (dünyanın en büyük boksit rezervine sahip olan Gine'de, GAC, 2024 yılında, en büyük üçüncü boksit ihracatçısıydı) ait boksit madeni sahasının ruhsatı iptal edilerek, bu haklar tamamen devlet mülkiyetindeki yeni kurulan Nimba Mining Company S.A. şirketine devredilmiştir.

9. Simandou Projesinin Küresel Demir Cevheri Piyasasına Etkileri

Küresel demir cevheri pazarındaki güç dengesini değiştirme potansiyeline sahip, 23 milyar dolarlık Simandou madeni, faaliyete geçmek için neredeyse otuz yıl beklemiştir²⁶.

Simandou, yalnızca büyüklüğüyle değil, aynı zamanda yüksek kalitesiyle de küresel piyasada dikkat çekmektedir. Ortalama %65,8 demir içeriği (Pilbara'nın cevher tenörü %56-62'dir) ve nispeten düşük kirletici (safsızlık) oranı, onu dünyanın en değerli cevher yataklarından biri haline getirmekte ve "demir cevherinin havvarı" olarak adlandırılmaktadır. Bu kalitenin, projenin piyasa üzerindeki etkisini iki temel yönden şekillendirmesi beklenmektedir:

9.1. Piyasa Arz Dengesi ve Fiyatlar Üzerindeki Etkisi

Tam kapasiteye ulaştığında, Simandou'nun, yılda 120 milyon ton demir cevheri üretmesi, bunun da uluslararası ticareti yapılan küresel demir cevherinin yaklaşık %7'sine tekabül etmesi beklenmektedir. Bu miktar, küresel deniz yoluyla taşınan demir cevheri arzının yaklaşık %4,8'ine, Çin'in 2024 yılı ithalat ihtiyacının %9,7'sine denk gelmektedir. Bu kadar büyük ve kaliteli bir arzın piyasaya girişinin, halihazırda fazla arzın bulunduğu piyasada fiyatlar üzerinde ekstra bir düşüş baskısı oluşturması öngörülmektedir. Çoğu analist, önümüzdeki iki yıl içinde bugün 100 dolar seviyesinde olan demir cevheri fiyatlarının ton başına 70-80 dolar aralığına düşmesini beklemektedir²⁷.

Bu baskıdan en çok etkilenecek olanların ise daha düşük demir içeriğine sahip (tenörlü) ve yüksek maliyetle üretim yapan madenler olacağı öngörülmektedir. Analizler, Simandou'nun devreye girmesiyle birlikte, küresel ölçekte yaklaşık 270 milyon tonluk bir üretim kapasitesinin (özellikle yüksek maliyetli Çin ve Hindistan madenleri) ekonomik olarak sürdürülemez hale gelebileceğini ve kapanma riskiyle karşı karşıya kalabileceğini öngörmektedir²⁸.

9.1.1. "Yeşil Çelik" Dönüşümünde Kalitenin Rolü ve Fiyat Farkı (Premium)

Simandou'nun etkisi, sadece miktarla sınırlı değildir. Çelik endüstrisi, karbon ayak izini azaltmak için küresel bir dönüşüm içindedir. Bu süreçte, yüksek kaliteli demir cevheri kullanmak çok önemli bir avantaj sağlamaktadır. Zira daha yüksek demir içeriği, çeliği üretmek için gereken enerjiyi ve dolayısıyla karbon salımını önemli ölçüde düşürmektedir.

İşte bu noktada Simandou, "yeşil geçişin tercih edilen hammaddesi" olarak konumlanmaktadır. Çelik üreticilerinin, özellikle de Avrupa'dakilerin, karbon hedeflerine ulaşmak için Simandou gibi yüksek kaliteli cevherlere yönelmesi beklenmektedir. Ayrıca, Simandou cevherinin güç için kömür yerine elektrik kullanan yeni nesil elektrik ark ocakları için de uygun olduğu belirtilmektedir. Bu durum, Simandou cevherinin, piyasa ortalamasına kıyasla daha yüksek bir fiyattan ("prim" veya "kalite farkı") satılabilmesinin önünü açacağı öngörülmektedir. Kısacası Simandou'nun, yalnızca fiyatları aşağı çekmeyeceği, aynı zamanda kalitesi sayesinde kendine ait

²⁶ <https://www.ft.com/content/80f37963-c718-4f8b-8d77-0f0d5b1c99fe>

²⁷ <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets>

²⁸ <https://www.spglobal.com/market-intelligence/en/news-insights/research/2025/09/simandou-iron-ore-project-a-game-changer-for-global-supply>

bir üst segment oluşturarak bu segmentte fiyat istikrarı ve avantajı elde edebileceği değerlendirilmektedir.

9.2. Lojistik ve Tedarik Zincirindeki Değişimler

Simandou'nun etkilerinin, üretim sahasından da öteye, tüm tedarik zincirine yayılması beklenmektedir.

Projedeki payların büyük kısmı Çinli şirketlere (Baowu, Chinalco) ait olduğundan, Gine'nin Morebaya limanından yapılacak ihracatın büyük bölümünün doğrudan Çin'e yönelmesi beklenmektedir. Bu durumun, Çin'in küresel demir cevheri arzı üzerindeki kontrolünü daha da artıracığı değerlendirilmektedir.

Avustralya'nın Pilbara bölgesindeki cevher kalitesinin zaman içinde düşme eğiliminde olduğu bilinmektedir. Rio Tinto, Simandou'dan çıkaracağı yüksek kaliteli cevheri, kendi Pilbara cevheriyle harmanlayarak, genel ürün kalitesini yukarı çekmeyi ve rekabet gücünü korumayı planlamaktadır.

Yıllık 120 milyon ton ihracatı taşımak için yaklaşık 170 adet "Capesize" tipi dev kuru yük gemisine ihtiyaç duyulacağı, bu gemilerin, boyutları nedeniyle Süveyş Kanalı'nı kullanamayacağı, bunun yerine Afrika'nın güneyindeki Ümit Burnu rotasını takip etmek zorunda kalacağı öngörülmektedir. Uzun mesafeye rağmen, bu dev gemilerin taşıma kapasitelerinin ve birim emisyon verimliliğinin, lojistik maliyetlerini dengeleyeceği düşünülmektedir. Çin'in bu gemi filosunu genişletmek için yatırımlar yapması, projenin tüm hammadde zincirine ne derece hakim olmaya çalıştığına bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

10. Projeye İlişkin Potansiyel Riskler ve Endişeler

Simandou projesinin sunduğu ekonomik vaatlerin yanı sıra, projenin sürdürülebilirliği ve Gine'nin genel yatırım ortamına etkileri konusunda birtakım endişeler de bulunmaktadır. Bu endişeler, şeffaflık, sosyal adalet, istihdamın sürekliliği, çevre ve özellikle de hukuki öngörülebilirlik alanlarında yoğunlaşmaktadır.

10.1. Şeffaflık Eksikliği ve Sosyal Fayda Şüpheleri

Simandou gibi büyük ölçekli madencilik ve altyapı projelerinde, yönetim, şeffaflık, toplumsal katılım ve refahın tabana yayılması unsurları proje başarısının temel belirleyicileri arasında yer almaktadır. Bu çerçevede, sözleşme süreçleri, kamu gelirlerinin yönetimi ve çevresel-sosyal etkilerin izlenmesine ilişkin mekanizmaların güçlendirilmesi, projenin uzun vadeli sürdürülebilirliği ve toplumsal kabulü açısından önem arz etmektedir. Yerel toplulukların etkilenmesine yönelik önleyici ve telafi edici uygulamalar ile çevresel etki yönetimi konularında uluslararası standartlarla uyumlu yaklaşımların, Simandou 2040 Programı'nın kapsayıcı kalkınma hedeflerini destekleyeceği değerlendirilmektedir.

10.2. İstihdam Krizi ve Toplumsal İstikrar Riski

Büyük ölçekli altyapı ve madencilik projelerinde, inşaat aşamasından kalıcı işletme dönemine geçiş süreci, istihdam yapısında doğal bir dönüşümü beraberinde getirmektedir. Simandou Projesi kapsamında da inşaat döneminde oluşan yoğun istihdamın, işletme aşamasında daha sınırlı ve nitelik odaklı bir işgücüne evrilmesi beklenmektedir. Bu geçiş sürecinin, özellikle proje çevresindeki bölgelerde sosyal ve ekonomik uyum mekanizmalarıyla desteklenmesi önem arz etmektedir.

Bu çerçevede, işgücü dönüşümünün etkin şekilde yönetilmesi; mesleki eğitim, yeniden beceri kazandırma programları ve yeni altyapı projeleriyle bağlantılı istihdam olanaklarının zamanlı olarak devreye alınması, toplumsal istikrarın güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır. Simandou 2040 Programı'nın öngördüğü çok sektörlü kalkınma yaklaşımı, bu geçiş sürecinin dengeli ve kapsayıcı biçimde yönetilmesi açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır.

10.3. Yatırım Ortamı, Hukuki Çerçeve ve Öngörülebilirlik

Yatırım ortamının sürdürülebilirliği açısından, hukuki çerçevenin öngörülebilirliği ve düzenleyici süreçlerin şeffaflığı büyük önem taşımaktadır. Gine'de son dönemde madencilik sektöründe yürütülen ruhsat gözden geçirme ve yeniden yapılandırma süreçleri²⁹, doğal kaynak yönetiminin güçlendirilmesine yönelik bir yaklaşım olarak değerlendirilmekle birlikte³⁰, yatırımcılar açısından açık ve öngörülebilir uygulamaların önemini bir kez daha gündeme getirmiştir.

Bu bağlamda, yatırımcı güveninin korunması ve uzun vadeli projelerin sağlıklı şekilde ilerleyebilmesi için, idari ve hukuki süreçlerin uluslararası iyi uygulamalarla uyumlu biçimde yürütülmesi ve paydaşlarla etkili iletişim kanallarının sürdürülmesi kritik bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

10.4. Risk Değerlendirmesi ve Olası Sonuçlar

Simandou gibi yüksek sermaye gerektiren ve uzun vadeli etkiler doğuran projelerde, güçlü yönetim mekanizmaları ve kurumsal güven ortamı belirleyici rol oynamaktadır. Sözleşme yapılarının öngörülebilirliği, düzenleyici istikrar ve kamu-özel sektör arasında kurulan güven ilişkisi, projenin finansmanı ve yeni ortaklıkların geliştirilmesi açısından temel unsurlar arasında yer almaktadır.

²⁹ <https://guineenews.org/2025/08/13/retrait-des-permis-miniers-la-guinee-face-a-une-avalanche-de-procedures-internationales/>

³⁰ Gine Hükümeti resmi gerekçe olarak şunları sunmuştur:

- Maden envanterinin (cadastre minier) iyileştirilmesi: "Spekülatif" veya "verimsiz" ruhsatların temizlenerek, ülke maden varlığının şeffaf ve etkin yönetiminin sağlanması.
- Ulusal çıkarın korunması: Kaynakların Gine halkına daha fazla fayda sağlayacak şekilde değerlendirilmesi.
- Mevzuata uyum: 2011/2013 Maden Kanunu (Code Minier) hükümlerine ve sözleşme yükümlülüklerine riayet edilmemesi.
- Stratejik varlıkların devlet kontrolü: Nimba Mining örneğinde olduğu gibi, kritik öneme sahip kaynakların doğrudan devlet kontrolüne alınması.

Bu çerçevede, Simandou 2040 Programı'nın başarısı; yalnızca fiziksel altyapı yatırımlarına değil aynı zamanda hukuki, kurumsal ve sosyal boyutların eşgüdüm içinde yönetilmesine bağlıdır. Bu yaklaşımın, Gine'nin orta ve uzun vadede yatırım çekme kapasitesini güçlendireceği ve programın kapsayıcı kalkınma hedeflerine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

11. Simandou 2040 Programı'nda Türkiye ve Türk Şirketleri İçin Katılım ve İşbirliği Fırsatları

Simandou 2040, Gine Cumhuriyeti tarafından başlatılan ve sadece madencilik değil, çok boyutlu bir kalkınma vizyonunu temsil eden ulusal bir strateji programıdır. Batı Afrika'nın en büyük kaynak odaklı kalkınma hamlesinin merkezinde Simandou Dağları'ndaki dünyanın en büyük işlenmemiş demir cevheri rezervlerinin değerlendirilmesi yer alsa da yukarıda da zikredildiği üzere proje beş temel sütun üzerine inşa edilmiştir:

- ✓ Tarım, Gıda Sanayi ve Ticaret
- ✓ Eğitim, Kültür ve Marka Değeri (Branding Guinée)
- ✓ Altyapı, Ulaşım ve Yeni Teknolojiler
- ✓ Ekonomi, Finans ve Sigorta
- ✓ Sağlık ve Refah

Proje kapsamında toplam yatırımın 50 milyar dolara yaklaşması beklenmekte, Program kapsamında ise toplam yatırımın 200 milyar dolar olması hedeflenmektedir. IMF projeksiyonlarına göre, Simandou projesinin tam kapasiteye ulaşması durumunda Gine'nin reel GSYİH'si 2030 yılına kadar %26 oranında bir büyüme kaydedecektir³¹. Bu büyüme dalgası, Türkiye gibi Gine ile köklü ticari bağları olan ülkeler için mal ve hizmet ihracatında yeni bir paradigma değişikliğini beraberinde getirmektedir. Türkiye'nin Afrika'daki toplam ticaret hacmini 40 milyar dolara çıkarma hedefi doğrultusunda, Simandou koridorundaki yatırımlar lokomotif görevi görecektir. Türkiye'nin hem özel sektör hem de kamu düzeyinde bu kalkınma çerçevesinde yer alarak uzun vadeli stratejik kazanımlar elde edebileceği değerlendirilmektedir.

11.1. Türkiye Bu Programda Nasıl Yer Alabilir?

Gine ekonomik ve ticari görünümü, özellikle Simandou 2040 ve büyük altyapı projeleri sayesinde önemli fırsatlar sunmaktadır. Madencilikten gelen sermaye hareketleri, liman ve ulaştırma yatırımları ile enerji ve su altyapısındaki gelişmeler, Türkiye için hem mal/hizmet ihracı hem de müteahhitlik, enerji, su ve madencilik tedarik zincirlerinde somut iş imkânları yaratmaktadır.

Bu kapsamda;

Teknik keşif ve sektör heyetleri (müteahhitlik, altyapı, enerji, madencilik) ile saha ziyareti yapılması ve üst düzey ziyaretler gerçekleştirilmesi ve kabul edilmesi;

³¹ <https://www.imf.org/-/media/files/publications/cr/2024/english/1guinea2024002.pdf>

Türkiye'deki sektörel çatı kuruluşları ve Eximbank aracılığıyla finansman-garanti mekanizmalarının devreye sokulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Ayrıca yerel aktörler (BSTP, CGE-GUI, CCGUI gibi kurumlar) vasıtasıyla KOBİ eşleştirme ve kapasite geliştirme programları başlatmanın, uluslararası ve çok taraflı kuruluşlarla ortak projeler geliştirmenin de sürdürülebilirlik ve risk yönetimi açısından öncelikli olduğu düşünülmektedir. Bu adımlar, ticari diplomasi koordinasyonu ile eş zamanlı yürütüldüğünde Türkiye-Gine işbirliğinin somut projelere dönüşeceği değerlendirilmektedir.

Diğer yandan, Gine'nin 2022 yılında çıkardığı ve 2024 yılında uygulaması sıkılaştırılan Yerel İçerik Yasası (*Loi sur le Contenu Local*)³², yabancı şirketlerin Gine'de nasıl faaliyet göstereceğini belirlemektedir. Bu yasanın, Türk şirketleri için bir engel değil, yerel ortaklıklar yoluyla pazara kök salma fırsatı olduğu değerlendirilmektedir.

Türk şirketlerinin Gine'de kuracakları ortak girişimler (*joint venture*), bu kotaları doldurarak devlet ihalelerinde ve CTG tedarik süreçlerinde şirketlerimizi öncelikli konuma getirebilecektir. Özellikle kırma-eleme tesisleri, konveyör sistemleri ve ağır iş makinesi servis merkezlerinin Gine'de yerleşik olarak kurulması, ülkenin orta vadeli vizyonuyla da uyumludur.

11.1.1. Madencilik

Simandou Projesi, karmaşık ve çok katmanlı bir uluslararası ortaklık yapısı üzerine inşa edilmiştir. Bu kapsamda benimsenen “co-development” (ortak geliştirme) modeli, Batılı ve Asyalı sermayenin Afrika'da nadir görülen bir iş birliği örneğini teşkil etmektedir. Söz konusu yapı, Türk şirketleri açısından hem Batılı (Rio Tinto) hem de Çinli (Baowu, Chinalco) büyük ölçekli aktörlerle taşeronluk ve tedarikçilik düzeyinde temas kurulmasına imkân tanımaktadır. Her iki konsorsiyumun da tedarik süreçlerini dijital platformlar ([SAP Ariba](#)) üzerinden yürütmesi, uluslararası tedarikçilere erişimde şeffaf ve standartlaştırılmış bir çerçeve sunmaktadır. Bu çerçevede Türk firmalarının, demir cevheri üretimi için gerekli makine ve ekipmanlar, üretim teknolojileri, nakliye sistemleri, kimyasallar ve ağır sanayi ürünleri alanlarında yüklenici, taşeron, mühendislik hizmeti sağlayıcısı veya tedarikçi olarak sürece dâhil olabileceği değerlendirilmektedir.

Öte yandan, Gine Hükümeti tarafından öngörülen yerel tedarikçi kullanımına yönelik politikalar doğrultusunda, ülkede faaliyet gösteren maden şirketlerinin Ginelilerle çalışma eğilimi artmaktadır. Bu bağlamda, Türk şirketlerinin yerel ortaklıklar geliştirerek Gine'de şirketleşme yoluyla pazara girmeleri, hem proje şartlarına uyum sağlanması hem de uzun vadeli ve sürdürülebilir iş ilişkilerinin tesis edilmesi açısından önemli bir rekabet avantajı sunabilecektir.

11.1.2. Yerel Aktörler ile İşbirliği Potansiyeli

Ağustos 2025'te faaliyete geçen ve %100 devlet mülkiyetindeki "Nimba Mining Company", Gine'nin kendi madenlerini işletme konusundaki kararlılığının sembolüdür. Boksit madenciliğine ve ihracatına başlayan bu yeni oluşum, ilerleyen dönemde altın ve demir cevheri alanında da

³² <https://cnt.gov.gn/wp-content/uploads/2023/05/Loi-0010-2022.pdf>

genişlemeyi planlamaktadır. Özel madencilik şirketlerinin Nimba Mining ile teknik danışmanlık, arama-tarama ve laboratuvar hizmetleri alanında işbirliği yapması, diplomatik ilişkileri ticari başarıya dönüştürecektir.

11.1.3. Altyapı

Simandou 2040 kapsamında 2040 yılına kadar 2.900 kilometre yeni otoyol ve 2.500 kilometre demiryolu inşası hedeflenmektedir.

Türk firmalarının bu devasa ihale paketlerinde;

Demiryolu, köprü, liman, havaalanı gibi projelerde EPC yüklenici, taşeron veya mühendislik danışmanlığı,

En yoğun inşaat döneminde 60.000'e ulaşan, operasyonel dönemde ise 15.000 civarında olacak olan iş gücü için modern maden kasabaları ve sosyal prefabrik tesisler inşası,

Liman işletme ve otomasyonu kapsamında Morebaya Limanı'nın kapasite artırımı süreçlerinde vinç sistemleri, konveyör hatları ve dijital liman yönetim yazılımları tedariki,

Jeoloji, çevresel etki değerlendirme, saha testleri ve iş güvenliği alanlarında teknik hizmet sunumu alanlarına odaklanmasının stratejik bir gereklilik olduğu değerlendirilmektedir.

11.1.4. Enerji Arz Güvenliği

Gine'nin kurulu gücü 1.200-1.300 MW seviyesinde olup, Simandou 2040 hedefleri için bu kapasitenin 10.000 MW'a çıkarılması planlanmaktadır. Madencilik operasyonları ve demiryolu elektrifikasyonu, devasa ve kesintisiz bir enerji arzı gerektirmektedir.

Türkiye'nin enerji alanındaki küresel markaları, Gine'nin enerji açığını kapatmada kilit rol oynayabilecek kapasitedir. Ayrıca, Batı Afrika'daki enerji şirketlerimizin hızlı kurulum ve operasyon tecrübesi, Simandou koridoru boyunca ihtiyaç duyulan baz yük santralleri için kritik önemdedir.

Simandou 2040 kapsamında Türk enerji firmalarının şu alanlarda somut projeler geliştirebileceği düşünülmektedir:

Maden sahaları için güneş ve rüzgâr santralleri: IFC PS6 çevre standartlarına uyum sağlamak amacıyla maden sahalarında yenilenebilir enerji entegrasyonu.

İletim ve dağıtım hatları: 650 kilometrelik koridor boyunca trafo merkezleri ve yüksek gerilim hatlarının inşası.

Küçük ölçekli hidroelektrik santralleri (HES): Gine'nin zengin nehir yataklarında yerel sanayiye besleyecek butik HES projeleri.

11.1.5. Dijital Altyapı ve Akıllı Şehir Teknolojileri

Programın dijital kapsayıcılık hedefi %95 olarak belirlenmiştir. Bu durum, fiber optik kablolama, veri merkezleri ve e-devlet çözümleri üreten Türk teknoloji şirketleri için bakir bir

pazar sunmaktadır. Simandou koridoru boyunca kurulacak akıllı lojistik merkezlerinin, Türk yazılım firmalarının madencilik ve nakliye yönetimi çözümlerini ihraç etmesi için ideal platformlar olduğu değerlendirilmektedir.

11.1.6. Tarım ve Gıda Sanayii

Simandou 2040, tarımı "Gine'nin ikinci madeni" olarak tanımlamaktadır ve Program kapsamında 13 milyon hektarlık tarıma uygun alanın işler hâle getirilmesi hedeflenmektedir. Türkiye'nin tarım makineleri (traktör, biçerdöver), sulama teknolojileri, tohum geliştirme ve gıda işleme tesisleri alanlarındaki tecrübesi ile bu alana doğrudan destek verebileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca tarım sanayii yatırımları ve KOBİ işbirliklerinin geliştirilmesinin de mümkün olduğu düşünülmektedir. Bunlara ilave olarak FAO ile temas kurularak bölge özelinde tarım projeleri geliştirilebileceği değerlendirilmektedir.

Gine'nin pirinç, mısır, kahve ve kaju üretimini artırma hedefi, Türk traktör ve hasat makinesi üreticileri için büyük bir pazar yaratmaktadır. Bu kapsamda Türk tarım ekipmanlarının tanıtımının yapılması faydalı olacaktır.

Ayrıca, demiryolu koridoru üzerinde planlanan endüstriyel tarım bölgelerinde şu tesislerin kurulmasının Türk yatırımcılar için cazip olacağı mütalaa edilmektedir:

Gıda işleme ve paketlenme tesisleri: Yerel ürünlerin (tropikal meyveler, kaju, kahve, vb.) katma değerli hale getirilerek ihraç edilmesi.

Soğuk hava depoları ve lojistik: Maden işçilerinin ve bölge halkının gıda ihtiyacını karşılayacak ve ülkedeki tropikal meyve potansiyelini de kullanacak soğuk zincir altyapısı.

Sulama sistemleri: Kurak dönemlerde tarımsal verimliliği artıracak damlama ve yağmurlama sulama sistemleri tedariki.

11.1.7. Eğitim, Kültür ve Tanıtım Projeleri

Gine hükümetinin en büyük endişelerinden biri, Simandou projesinin bir "yabancı yerleşkesi" (enclave) olarak kalması ve yerel halka yetenek transferi yapmamasıdır. Bu sorunu aşmak için kurulan "*Simandou Academy*", madencilikten lojistiğe kadar her alanda Ginelileri eğitmeyi hedeflemektedir.

"Simandou Academy" modeli kapsamında ülkemizin, mesleki teknik eğitim, mühendislik fakülteleri ile ortak diploma programları, eğitmenlerin eğitimi gibi konularda destek verebileceği,

Türk üniversitelerinin özellikle maden ve demiryolu mühendisliği bölümleri ile Gine'deki teknik enstitüler arasında ortak diploma programları başlatılabileceği,

Ülkenin oldukça ihtiyacı olan okulların Türk müteahhitlik şirketleri ve ayrıca prefabrike inşaat şirketleri eliyle inşa edilebileceği,

"*Branding Guinée*" yaklaşımı çerçevesinde Türk kültürel kurumları ve dizi/film sektörünün, Gine'nin kültürel ve turistik potansiyelini dünyaya tanıtımında rol üstlenebileceği değerlendirilmektedir.

11.1.8. Sağlık ve Sosyal Refah Alanı

Simandou 2040 kapsamında, maden koridoru üzerindeki şehirlerde (Beyla, Kérouané, Forécariah) yeni hastaneler ve klinikler inşası bir önceliklendirilmiştir. Gine genelinde kurulacak bölgesel hastaneler, klinikler, mobil sağlık birimleri ve e-sağlık altyapısı için Türk medikal firmaları, müteahhitlik şirketleri ve sağlık teknolojisi üreticilerinin çözüm ortağı olabileceği,

Türkiye'nin şehir hastaneleri modelinin Gine'ye adapte edilmesi için pilot uygulamalar önerilebileceği değerlendirilmektedir.

11.1.9. İş Birliği Geliştirilebilecek Kurum ve Kuruluşlar

Simandou 2040 Programı çok paydaşlı ve çok sektörlü bir yapıdadır. Bu nedenle Türkiye ve Türk şirketleri açısından iş birliği geliştirilebilecek muhataplar farklı düzeylerde gruplandırılabilir:

Madencilik ve altyapı projelerinin ana yatırımcıları olan WCS ve SimFer SA (Rio Tinto + CIOH) doğrudan ticari iş birlikleri açısından ana aktörlerdir. Her iki konsorsiyum da tedarik süreçlerini dijital platformlar üzerinden ([SAP Ariba](#)) yürütmektedir. Türk firmalarının bu şirketlerle yüklenici, taşeron, mühendislik hizmeti sağlayıcısı ya da tedarikçi olarak temas kurabileceği düşünülmektedir. Özellikle Çinli ve Batılı firmaların domine ettiği bu yapıda, maliyet-etkinliği ve esneklik sunan Türk firmaları için fırsatlar mevcuttur.

Buna ilaveten, Gine Madenler Odası (Chamber of Mines of Guinea – CMG), ülkede faaliyet gösteren madencilik şirketlerini temsil eden ve kamu otoriteleriyle özel sektör arasında yapılandırılmış diyalog sağlayan bir platform olarak, Türk firmaları açısından önemli bir temas ve eşgüdüm kanalı sunmaktadır. CMG bünyesinde yürütülen sektörel koordinasyon, ortak proje geliştirme ve çevresel-sosyal uygulamalara yönelik inisiyatifler aracılığıyla, Türk şirketlerinin Gine madencilik ekosistemine daha kurumsal ve görünür bir şekilde entegre olabilmesinin mümkün olabileceği değerlendirilmektedir.

Simandou projesi kapsamında altyapının inşası ve işletilmesinden sorumlu olarak kurulan CTG (La Compagnie du TransGuinée) şirketi ise, demiryolu ve liman projelerinin koordinatörü ve işletmecisidir. Türkiye'nin ulaşım, taşımacılık ve liman işletmeciliği alanındaki birikimin bu yapı ile geliştirilecek ortaklıklar yoluyla kullanılmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

11.2. Türk Şirketleri ve Türkiye Açısından Olası Kazanımlar

Simandou 2040 Programı'na entegre olunmasının, Türkiye ve Türk özel sektörü açısından aşağıdaki somut ve stratejik faydaları beraberinde getireceği değerlendirilmektedir:

11.2.1. Afrika kıtasında prestijli bir konumlanma

Simandou 2040, küresel ölçekte görünürlüğü yüksek, çok uluslu ve çok sektörlü bir kalkınma programıdır. Örneğin, Trans-Guinean demiryolu ve Morébaya limanı gibi projeler, komşu ülkeler Mali, Liberya ve Sierra Leone ile olan ticaret akışlarını da kökten değiştirecek potansiyele sahiptir. Bu durum, ülkemizin tüm Batı Afrika bölgesi üzerindeki ekonomik ve diplomatik etkisini artırmasına olanak tanıyacaktır. Gine'nin "Simandou 2040" vizyonu, aslında

bir Batı Afrika kalkınma koridoru inşa etme girişimidir ve Türkiye'nin bu programda yer alması, Afrika genelinde siyasi ve ekonomik itibarı güçlendirecek; Türk firmalarının marka değerini artıracaktır. Keza 11 Kasım 2025 tarihinde Simandou demir madenciliğinin fiilen işletmeye alınması resmî törenindeki konuşmasında Rio-Chinalco konsorsiyumunun Genel Müdürü Chris Aitchison projeye dahil olmanın stratejik olarak önemli olduğunu vurgulayarak şöyle demiştir: "Değeri her zaman salt kârınızla ölçemezsiniz."³³

11.2.2. Yeni ihracat ve yatırım kanallarının açılması

Program kapsamında tarım, gıda sanayi, ulaşım altyapısı, enerji, eğitim, sağlık ve finans gibi farklı sektörlerde büyük ölçekli kamu ve özel yatırımlar planlanmaktadır. Bu alanlar, Türk şirketlerinin ürün ve hizmet ihracatı için yeni ve sürdürülebilir pazarlar yaratacaktır. Diğer yandan Gine, endüstrisi çok az gelişmiş olan ve birçok tüketim ürününü ithal eden bir ülke olduğundan ülkedeki Türk şirket ve kurum varlığının potansiyel ticaret ve yatırım alanlarını da yakından keşfetmeyi mümkün kılacağı ve onları değerlendirmeyi hızlandıracağı değerlendirilmektedir.

11.2.3. Türkiye-Gine ikili ilişkilerinin derinleşmesi

Simandou 2040'ın, Gine ile Türkiye arasındaki ekonomik ve diplomatik ilişkilerin çok boyutlu kalkınma iş birliği temelinde yeniden tanımlanmasına olanak sağlayacağı ve kamu kurumları ve özel sektör aktörleri düzeyinde kalıcı ortaklıkların zeminini oluşturacağı düşünülmektedir.

11.2.4. İstihdam ve uzmanlık aktarımı

Türk mühendis, teknisyen, danışman ve eğitmenlerin Gine'de istihdam edilmesiyle iki ülke arasında insan kaynağı temelli bir bilgi paylaşımı ve kapasite inşası gerçekleşeceği; bu sürecin, Türk insan kaynağının Afrika'da daha etkin varlık göstermesine katkı sunacağı öngörülmektedir.

12. Sonuç ve Öneriler

Türkiye'nin Simandou 2040 gibi bütüncül bir kalkınma programında yer alması, sadece ekonomik değil aynı zamanda diplomatik ve stratejik değer taşımaktadır. Bu kapsamda:

İlgili sektör temsilcileri ve firmalara yönelik hedefli bilgilendirme toplantıları, sektörel ticaret heyetleri ve fuarlar organize edilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer yandan, Gine Hükümeti ile yürütülebilecek projelerde, farklı sektörlerde faaliyet gösteren Türk şirketlerinin konsorsiyumlar oluşturarak entegre proje paketleri geliştirmesinin önemli fırsatlar sunabileceği değerlendirilmektedir. Altyapı, enerji, lojistik ve sanayi gibi birbirini tamamlayan alanlarda projelerin koordineli bir yapı altında ele alınması, hem uygulama süreçlerinde verimliliği artıracak hem de ölçek ekonomilerinden faydalanılmasına imkân tanıyabilecektir. Bu kapsamda, projelerin finansmanında geleneksel bütçe kaynaklarının yanı sıra, proje bazlı ve yenilikçi finansman yaklaşımlarının değerlendirilmesi; büyük ölçekli yatırımların

³³ <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2025/12/07/a-giant-iron-ore-mine-could-bring-guinea-riches-or-ruin>

hayata geçirilmesini kolaylaştırabilecek tamamlayıcı bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Bu tür bütüncül modellerin, taraflar açısından karşılıklı güveni ve öngörülebilirliği güçlendirmesi beklenmektedir.